

Naročnina mesečno 30 din, za inozemstvo 50 din — nedeljska izdaja celoletno 96 din, za inozemstvo 120 din. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserta. Podružni. Jesenice, Kranj, Novo mesto.

Današnji številčnik so priložene polnočnice za slovenske vojaške in 11 Lit za »Slovenec koledar«

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku. Kopitarjeva 6, Ljubljana. — Telefon: 40-01 do 40-05. — Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. — Telefon: 4001-4005.

Abbonamenti: Mese Din 30; Estero, mese Din 50; Edizione domenica, anno Din 96; Estero Din 120. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiali: Jesenice, Kranj, Novo mesto.

Seja strankinega direktorija

Vodstvo fašistovske stranke je sprejelo važne sklepe

Rim, 26. sept. AS. Pod predsedstvom Tajnika Stranke se je na sedežu Direktorija Stranke P. N. F. sešel Direktorij Stranke. Ob začetku je Direktorij Stranke sprejel naslednjo resolucijo:

»Nacionalni Direktorij Stranke izreka ognjevit pozdrav Črnih srajc četam, ki na vzhodnem bojišču zmagovito pobijajo boljševizem, ko nadaljujejo revolucionarni boj, ki ga je pred 20 leti začel Duce s svojim Pohodom na Rim.

Izreka ponos Fašističnega naroda nad držnim dejanjem junških mornarjev, ki so vdrlj v najbolj oborožene utrdbе ter tako izpričali italijansko junaštvo.

Izreka zahvalo in obhudovalje vsega italijanskega naroda junaškim Legionarjem v Gondarju, ki na ozemlju Imperija visoko drže italijansko zastavo proti sovražniku, ki je v premoči.

Tajnik Stranke Minister Serena je poročal o splošnem položaju, političnem in organizatornem ter je nato podal pregled o delovanju fašističnih bojnih oddelkov ter je pri tem podčrtal, da naj bodo vsi ukrepi in vse delo organizacij v skladu s potrebami trenutka. Tajnik Stranke je močno podčrtal Ducejevo ugotovitev, ko so Prefekti podajali svoja letna poročila ter razvijali delo, ki so ga opravili Zvezni tajniki. To je za fašistične voditelje visoka nagrada in obvezuje vse, da naj vsako nalogo izpolnijo še z večjo voljo in trdnjše vero.

Delo stranke za urejanje in nadzorstvo nad cenami

Akcija fašistične stranke za disciplino in za nadzorstvo nad cenami. Na seji direktorija Fašistične stranke je poročal minister Serena tudi o akciji stranke glede discipline pri cenah in koordinaciji dela na polju prehrane. Podčrtal je potrebo pomeniti splošne črte politike preskrbe na osnovi navodil Duceja, nato pa je poročal, da je sedaj ta politika poverjena ministrstvu za kmetijstvo in gozdove in da se je ustanovil poseben medministrski preskrbovalni odbor. Tajnik stranke je izjavil, da se stranka zaveda izredne važnosti tega problema zaradi notranje fronte in da je srečna zato, da je lahko dala na razpolago dejansko in pristojevalno sodelovanje vseh svojih organizmov, centralnih, obrobnih in manjših.

Sledeča ustanovitve Osrednjega odbora in pokrajinskih odborov za disciplino in nadzorstvo nad cenami življenjskih potrebščin prve vrste je določila na osnovi zakona z dne 8. julija 1941 obseg tega sodelovanja, ki se je razvil praktično z urejenostjo in v polnem soglasju s ostalimi vladnimi, korporativnimi, sindikalnimi in gospodarskimi organizmi.

Opravičena akcija za ureditev trga povrtnin se, čeprav je morala preiti mnogo in različnih težav, lahko smatra za uspešno zaključeno. Boj proti zadrževalcem, uničenje manevrov za drig cen in umetnih poskusov, da bi napravili blago redko, so našli v organih stranke budno, energično in takojšnje izvršitev. V popolnem sporazumu s pristojnimi ministri je bila izvedena disciplina pri dotoku blaga na domača tržišča in primerni delež pri izvozu povrtnin in je bila tako dosežena normalizacija men razpoložljivosti na trgu z uredbo povpraševanja potrošnika.

Po izvršitvi te naloge izrednega pomena na trgu povrtnin bo stranka nadaljevala s svojo akcijo na tem polju: z disciplino in nadzorstvom nad cenami najvažnejših živil. Ta akcija bo tekla v polnem soglasju z organi, katerim je bila poverjena odgovornost za proizvodnjo in razdelitev in sicer predvsem pod vidiki neizpremenljivosti cen, kajti cene se smejo izpremeniti le tedaj, če je podana višja sila. Na ta način bo dokončno odstranjena vsaka oblika spekulacije in bomo pri-

šli do one ustaljenosti cen, katero potrebujejo predvsem majhne plačilne možnosti širokih slojev prebivalstva.

Pri razpravi o tej važni panogi strankinega delovanja so sodelovali razni člani Direktorija stranke. Nato je Tajnik stranke sumiral skup vseh izvedenih iniciativ na polju propagande, ki je bila podvzeta s tovariškim sodelovanjem ministra za ljudsko kulturo.

Naloge našega časa

Odmevi teh dejanj izpričujejo, da je duh, ki vlada med narodom, popolnoma vreden velikega naroda, ki je odločen bojevati se do zmage. Zato so tembolj obžalovanja vredni nekateri obrobni primeri, ki so omejeni na nekatere proge. Zato je Direktorij Fašistične stranke poudaril, da se ob uri, ko se toliko Italijanov vojskuje na bojiščih za zmago Fašističnega orožja, ne morejo in ne smejo dovoliti primeri, ki bi pričali, da se kdo umika nalogam našega časa in naše ure.

Ukaz, ki ureja prodajo nekaterih predmetov obče uporabe in ki uvaža v nekatere obrate enotno kosilo, so upravičeni po gospodarskih razlogih, prav tako pa imajo namen omejitve nakupov, ki naj bodo taki, da bodo odgovarjali potrebam življenja. Potrebno je, da si uvedemo strog način življenja, ki naj popolnoma, zlasti na polju mode, izloči sleherni razkazovanje. Razkošje elegance in biserov je treba smatrati kot pojav, ki je žaljiv za tiste, ki so posvetili svoje življenje vojni in vedro prenašajo omejitve.

Zvezni tajniki in njihovi sodelavci naj budno pazijo, da bodo vsi ti pojavi nerazumevanja in pretiravanja vzgledno kaznovani. Nihče nima pravice zapustiti mesta svojega dela ali pa se izogniti žrtvi, ki se zahteva od njega na notranji fronti. Zlasti fašisti morajo ob prostem času dati svoje delo na razpolago stranki.

Načelnik genralnega štaba Milice, general Gallati, je nato podal številke o udeležbi Milice ob strani Oboroženih Sil v teh 15 mesecih vojne stanja. Zvezni tajniki naj pospešijo obseg tega sodelovanja in do viške privedejo organizacijo Oborožene Straže revolucije.

Tajnik stranke je nato poročal o raznih drugih ukrepih. Poročal je o organizaciji raznih študijskih in znanstvenih zavodov stranke, o razvoju Gufa, Gil in ženskih fašističnih organizacij in organizacij, ki so od teh odvisne.

Prav tako je bil proučevan obsežen dvoletni načrt za gradbo malih Fašističnih domov. Finančiranje bo nosila vsaka provinca zase v zvezi s svojim demografskim deležem.

Seja se je začela in zaključila s pozdravom Duceja.

Jutri seja vlade v Rimu

Rim, 26. sept. Ip. Kakor je bilo že objavljeno, bo v soboto, 27. sept. ob 10 dopoldne seja vlade v palači Viminale. Seja bo pod Ducejevim predsedstvom.

Vojno poročilo št. 480

Odbiti sovražni napadi v Vzhodni Afriki

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Nacionalna letala so ponoči zopet bombardirala letališče Micaabo na Maliti.

Vzhodna Afrika: V noči na 25. september so oddelki posadke v Uolkefitu in v Celgi odbili poskuse nočnih napadov sovražnika, kateremu so bile prizadejane izgube.

Severna Afrika: Zivahno delovanje našega topništva na bojišču pri Tobruku.

Dve sovražni letali sta popoldne dne 24. sept. bombardirali in z ognjem iz strojne obsipali v nizkem poletu Misurato, kjer je bilo približno 10 oseb med domačini ranjenih in je bila prizadejana škoda na stanovanjskih poslopjih. Obe letali pa sta bili sestreljeni.

V Benghaziju je protiletalsko topništvo sestrelilo angleško letalo, ki je v plamenih padlo v morje.

Boji na vzhodu

Nemška vojska je vzhodno od Kijeva zajela 492.000 mož sovjetske vojske

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 26. sept. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Kakor je bilo že objavljeno s posebnim poročilom, se neusmiljeno nadaljuje uničevanje nekaterih vzhodno od Kijeva obkoljenih sovražnih sil. Število ujetih se je zvišalo na 492.000 mož. To število pa še vedno raste.

Letalstvo je porušilo železniške proge in naprave oboroževalne industrije v prostoru okoli Harkova, Tule in Moskve.

Na morju okoli Anglije so bojna letala ponoči zažgala veliko trgovsko ladjo.

Sovražnik ni niti podnevi niti ponoči priletel nad nemško državno ozemlje.

Berlin, 26. sept. AS. Na Vzhodnem morju je sovjetska podmornica zavozila na nemško zaporo min in se raztrgala.

Helsinki, 26. sept. AS. Finske čete so zasedle pet vasi in sicer med gozdovi v osrednji Kareliji. V teh vaseh so finske čete osvobodile 2000 tujcev, ki so pripadali 12 raznim narodom. Med njimi je bilo zelo mnogo otrok, ki so jih sovjeti spravili tja iz raznih strani Rusije. Živelj so v zelo velikem pomanjkanju in so bili večinoma zelo izstradani.

New York, 26. sept. AS. Ameriška radijska postaja je objavila iz Moskve novico, da so tam preklicali odredbe o zatemanitvi cest in trgov, ki so bile objavljene v začetku vojne. Odslej naprej bodo zatemanjeni v Moskvi samo zunanji deli mesta, ki so izpostavljeni bombardiranjju. Treba si je misliti, da novica o popolnem

Zima ne bo ovirala nemške vojske na vzhodu

Še eno razočaranje angleške propagande

Rim, 26. septembra. Ip. Sovjetski veleposlanik v Londonu Majski je imel včeraj v ameriški trgovski zbornici v Londonu nov govor in sovjetski diplomat se je še enkrat potrudil, da bi opozoril angleške in ameriške državnike, da naj si ne ustvarjajo prelepih slik o položaju na vzhodu, zlasti pa naj se ne zanašajo na to, da bi zima mogla ovirati nemško vojsko. Majski je izjavil med drugim:

Vojekovanje v Rusiji pozimi bo za Nemce mnogo manj težavno, kakor pa si to misli angleško javno mnenje. Zima bo Nemcem nudila mnogo prednosti. Tla bodo povsod zamrznjena in motorizirana sredstva se bodo po ledu in trdih tleh lahko še lažje premikala, kakor sedaj. Pozimi nemški motorizirani sredstvom ne bo treba uporabljati cest. Poleg tega bo nemška vojska pozimi porabila manj bencina in manj streljiva. Tanki in težki topovi se pozimi ne bodo več ugrezali v blato.

Londonški list »Daily Herald« piše, da je večina angleškega javnega mnenja prepričana da ee Rusi ne bodo mogli več resno upirati nasprotniku. Še pred nekaj tedni so v Londonu bili tako optimistični, da so verjeli, da je nemška vojska na vzhodu naletela na resnega nasprotnika. Londonski optimisti eo iz knjižnih predalov privlekli na dan knjige in spise o Napoleonovih uspehih v Rusiji ter so jih brez prave kritike primerjali s sedanjimi dogodki na vzhodu. Vsi ti optimisti v Londonu so sedaj zaradi Majskijevega govora zelo razočarani, ker je Majski svoje mnenje povedal v jasnem stavku, ko je izjavil: »Mraz ne greje tan-

kov in oklepnih vozil«.

Vendar pa se še najdejo v Londonu ljudje, ki so prepričani o porazu Nemčije. Ti ljudje ponavljajo stare načrte o uničenju Nemčije in list »Financial Times« je objavil te dni članek, v katerem piše med drugim:

»Po vojni mora biti nemška industrija uničena. Ne drži, da bi bila cvetoča nemška trgovina in dober položaj nemškega gospodarstva na korist angleški trgovini. To mnenje bi bilo dopustno pred vojno, sedaj pa ne drži več. Bilo bi še več kot nevarno, če bi Nemčija po vojni uživala kakšne gospodarske ugodnosti«.

Sovjetski veleposlanik Majski pa je imel veliko besedo tudi na takozvani zavezniški konferenci v Londonu. Na tej konferenci si je tudi dovolil izjaviti, da je bila verska svoboda v sovjetski Rusiji spoštovana. Švicarski list »Volkszeitung« pa piše v zvezi s to izjavo naslednje:

»Proti izjavi sovjetskega veleposlanika v Londonu hočemo omeniti samo besede iz enciklike sv. Očeta, ki nosi naslov »Divini Redemptoris« papeža Pija XI., ki pravi: »Kjer gospoduje komunizem, tam se je komunizem z vsemi sredstvi vrgel na to, da bi uničil temelje civilizacije in krščanske vere, ko se je zlasti trudil, da bi uničil verska čustva pri mladini. Boljševiki so pregnali škofo in duhovnike, obsojali so jih na prisilno delo, jih streljali in pobijali na nečloveški način. Laiki, ki so hoteli biti zvesti svojim verskim dolžnostim, so bili preganjani, metali so jih v ječe in jih zaradi njihovega verskega prepričanja postavljali pred pogubna sodišča«.

redu v sovjetski prestolnici ni popolnoma točna. Vsak dan se namreč lahko ugotovi, da sovjetska vlada vedno bolj izgublja nadzorstvo nad državo. Najbrž se tudi na zatemnjenih moskovskih ulicah ni več varno gibati in zato je boljše, če ulice niso zatemnjene.

Nemci prodra'o na Krim

New York, 26. sept. AS. Semkaj so iz Londona prispela poročila, da se je začel nemški pohod na Krim, kamor so krenile štiri nemške divizije. Ob Azovskem morju prodirajo nemške čete v smeri proti Rostovu. V Londonu so tudi silno vznemirjeni zaradi položaja pri Petrogradu.

Nemci zasedli Carskoje selo

Berlin, 26. sept. AS. Na bojišču pri Petrogradu so tri nemške kolone vdrlje v utrbeni pas. Carskoje Selo je zasedeno. Boji so že v predmestju Petrograda. Letalstvo podpira pehoto. Finci so zasedli dva električni centrali, ne da bi jih Rusi mogli porušiti. Obalne baterije so prisilile k molku dve sovjetski vojni ladji. Južno od Petrograda so Nemci zasedli pri Valdajski planoti pokrajino, kjer so svinčeni rudniki.

Kronstadt v ognju

Dopisnik Stefaniya javlja: Vojaški opazovalci soglašajo, da je bitka za Petrograd najhušja v vsej sedanji vojni. Nemško topništvo vseh velikosti in tudi letalstvo neprestano sipa ogenj na mesto. Kronstadt je v ognju. Sovjetski ujetniki izjavljajo, da v vsej okolici Petrograda ne stoji več niti eno drevo in niti en zid. Sovjetske pomorske sile se v toči izstrelkov ne morejo več ganiti. Razen tega je morje vse naokrog minirano. Sovjetske čete razpolagajo z neverjetno množino topništva. Poveljstvo se je očitno zavedalo važnosti mesta. Nemška pehota je s podporo tankov večeraj preprečila silovit sovjetski izpad. Zdi se, da se hočejo sovjetske čete boriti celo po ulicah mesta, da bi tako odpor podaljšale, čeprav za največjo ceno žrtev. Potem ko so bili otoki na Ladoškem jezeru zasedeni, so se sovjetske čete umaknile s kakimi 15 ladjami in nekaterimi topničarkami proti Novaji Ladogi. Toda od tam ne bodo mogli doseči Petrograda, ker je spodnji tok Neve v nemških rokah. Reka Swir pa je zasedena od Fincev. To-rej je tudi njih usoda zapečatena.

Uspehi italijanskega letalstva na vzhodnem bojišču

Ukrajinsko bojišče, 26. sept. AS. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da so letala italijanskega ekspedicijskega zbora prepodila sovjetska letala, ki so hotela motiti polet bojov na levem bregu Dnjepra. Število sovjetskih letal je zaradi neprestanih izgub zmanjšano, vendar so sovjetska letala skušala doseči svoj cilj v skupinah po tri ali štiri letala. Odslek, ki je bil poverjen italijanskemu letalstvu, pa je postal zelo nevaran za sovjetska letala. Sovjetska letala so rajši opustila svojo nalogo, kakor pa da bi se spustila v boj s fašističnimi lovci. Število sestreljenih sovjetskih letal v zadnjem tednu je zelo pomembno. V zadnjih 24 urah je italijansko letalstvo k svojim prejšnjim zmagam priključilo še 6 letal, in sicer jih je bilo četvero letal sestreljenih v plamenih in to po boju, ki je trajal le nekaj minut.

Pri Smolensku nič posebnega

Vzhodno od Kijeva likvidirajo ostanke velikega Budenijevega poraza. Sovjetske čete pokušajo predreti obroč, v katerega so jih uklenile čete maršala Reichenaua. Eden takih pokušusov, izveden z dvema divizijama, je Ruse stal 3000 ujetnikov. Samo na enem oddelku so Nemci našli 700 mrličev. Drugod so zopet Nemci našli 1000 voz in 150 topov itd.

Pri Harkovu se boji zelo ugodno razvijajo. Zdi se, da so tukaj tudi zajete velike čete poražene Budenijeve armade.

Angleški napad na francosko Somalijo

Berlin, 26. sept. AS. Angleške pomorske sile so od dne 17. septembra naprej začele izvajati napad na Francosko Somalijo. Bojne ladje so blizu Džibutija vlovile in potopile parnike, ki so vozili živež.

Krvavi boji za Petrograd

Bern, 26. sept. Ip. Švicarski listi prinašajo obširna poročila o boju za Petrograd. Listi pravijo, da so ti boji strahoviti.

Nemški topovi so najprej nekaj ur obstreljevali sovražne postojanke, nato pa se je dvignelo v zrak več sto nemških strogolavskih letal, ki so zmetala tisoče in tisoče eksplozivnih bomb na sovjetske postojanke. Nato so napadalni oddelki, oddelki ognjemetalcev in pionirji napadli notranji pas sovjetskih utrdb. Rusi so izvedli dva protinapada, vendar pa se jim ni posrečilo zavzeti izgubljenih postojank. Istočasno so nemške čete sprožile silovit napad jugovzhodno od mesta in so tudi tod vdrlje v notranji del sovjetskih utrdb. Vse sovjetske protinapade je vodil osebno sam maršal Vorosilov.

Vorosilov se trudi, da bi prebil obroč, ki obkoljuje Petrograd, in je zato poslal padalce v nemško zaledje, tam pa naj bi padalci ovirali dovoz živil in drugih potrebščin za nemško vojsko. V Petrogradu bodo kmalu čutili pomanjkanje surovin, daji so tam pripravili ogromne zaloge.

Dopisnik Stefaniya poroča: Nemški pritisk na Petrograd je tako strašen in njihovi napadi tako silni, da ni nobene človeške sile, ki bi se temu mogla zoperstavljati. Glavno besedo pri napadih na utrjene postojanke imajo letala, metalej min in topništvo. Tudi včeraj so na

vsegradaj oddelki metalcev ognja napadli celo vrsto sovjetskih bunkerjev in jih po zelo težkem boju osvojili. Bilo je težko delo, toda postojanka je bila tako važna, da je zanjo bilo vredno nekaj tveganj. Bunkerji so bili opremljeni z oklepnimi stolpi. Topovi ter drugo avtomatično orožje je večkrat v gotovim učinkom obstreljevalo položaje, ki so jih Nemci zasedli. Toda sedaj molče, deloma pa je to orožje celo obrnjeno proti Rusom.

Tudi po zadnjih poročilih so pred Petrogradom neprestani ljuti boji. Povsod napredujejo Nemci in pripravljajo odločilen napad, ki bo dovedel do hitre zasedbe mesta. Nemci pošiljajo v boj vedno večje število letal. Letala so neprestano nad pristaniščem in nad mestom. V zraku se vrše borbe s sovjetskimi letali. S tisoči raznih bomb obmetavajo Nemci razne naprave v mestu. Zaenkrat sovjetski odpor še ne popušča. Od časa do časa napravljajo celo protinapade s pehoto in tanki, toda vedno se morajo umakniti potem, ko so zapustili na bojišču mnogo trupel in veliko materiala. Kot dogodek, ki označuje boje pred Petrogradom, je bila zasedba velikega industrijskega kompleksa, ki ga je oblegala polovica nemške divizije. V posameznih tovarniških oddelkih so se Rusi divje borili več ur in so se vdali šele, ko so padli oficirji.

Gospodarstvo

Najvišje cene za producente v Italiji

Te dni se je v Rimu sestal medministrski preskrbovalni odbor, ki je določil najvišje cene za producente in sicer za krompir in zelenjavo.

Odbor je sklenil uvesti popolno disciplino v trgovini s krompirjem in zelenjavo, tako, da bodo morali producenti oddati ves pridelek.

Poleg tega je določil naslednje najvišje cene, ki jih sme zahtevati producent: industrijski krompir 90 lir za met. stot, boljši krompir 100 lir, navadni fižol 425 lir za stot, boljše vrste 480 lir za stot, leča 460 lir za stot, sterilizirana leča 485, grah navadni 300, srednjeveliki 340, veliki 380 lir za stot. Za olivno olje so določene naslednje najvišje cene: najboljša kakovost 1550, II. vrsta 1500, III. 1460, IV. 1440 in V. vrsta 1420 lir. Kakovost se ravna po količini kisline. Končno je še posebna vrsta, za katero znaša najvišja cena 1400 lir za stot. Olje za razsvetljavo, ki ima nad 5 % kisline, se plača samo po 1330 lir za stot.

Zaradi zvišanja cene olja v primeri z lanskim letom je treba omeniti, da bo polovica zvišanja šla v breme države, druga polovica pa v breme proizvajalca.

Za sladkorno peso je določena cena 1,35 lire za polimetrično stopnjo.

Končno je odbor razpravljal še o položaju na tržišču jaje in tržišču sira, za katerega bo tudi uvedena totalna disciplina.

Razdeljevanje sira. Počeniš s 25. septembrom je v Italiji dovoljena prodaja sira samo na osnovi nakazila, katere bo izdal urad za kontrolo sirarstva. Direktna prodaja je dovoljena v nadrobni trgovini za one količine, ki se nahajajo v lokalih. Lastniki zaloga sira jih morajo prijaviti od 1. do 5. oktobra, proizvajalci pa do 30. septembra.

Pregled sporeda letošnjega Ljubljanskega velesejma

Po priključitvi Ljubljanske pokrajine v italijansko kraljevino je oblast z vso poznano širokopolnostjo prešla k delu, da se nova pokrajina tudi gospodarsko vključi v skupnost močnega italijanskega imperija in da se gospodarstvo nove pokrajine čimprej razmahne po vidikih, ki odgovarjajo pomenu mlade pokrajine in njenemu zemljepisnemu položaju.

Na žalost so bile ekonomske vezi med novo in starimi pokrajinami kraljevine še malo razvite. Trgovci in konzumenti naše pokrajine vse premalo poznajo množično izdelke italijanskih industrij, po drugi strani pa starim pokrajinam kraljevine ni zadostno znana proizvodna moč in sposobnost nove pokrajine, bodisi v industrijsko-obrtnem, bodisi v industrijskem proizvodstvu. Ljubljanski velesejem naj torej poda potrošnikom Ljubljanske pokrajine čim popolnejšo sliko italijanske proizvodnje, obiskovalcem iz starih pokrajin pa naj predloži krajevno produkcijo in njene poljedelske, tehnične, industrijske, obrtniške in umetniške vire ter vse gospodarske značilnosti nove pokrajine.

V tem je posebna važnost letošnjega Ljubljanskega velesejma, ki mu je naloga, da krajevno gospodarsko delavnost učinkovito usmeri k gospodarstvu kraljevine. Upošteva vse to, bo velesejem razdeljen v dva dela gospodarstva: industrijskega in obrtniškega. Obe skupini pa bosta ločeni tako, da razstavlja Ljubljanska pokrajina zase, ostale pokrajine pa skupno.

V industrijskem delu bodo stare italijanske pokrajine razstavile: kovinsko industrijo, najrazličnejše stroje, kmetijske stroje in orodje, kolesa, motorna kolesa, avtomobile, pisalne in računske stroje, fino mehaniko, elektrotehniko, razne instrumente, radijske aparate, peči, štedilnike, športne potrebščine, igrače, tekstilno industrijo, konfekcijo, modno, kožuhovino, usnje in konfekcijo usnja, čevlje, papir, knjige, pisarnike potrebščine, najraznovrstnejše izdelke bogate kemije in industrije, farmacevtske pripravke, fotografске potrebščine, razna živila, konzerve, alkoholno industrijo, razni gradbeni material, glasbene instrumente in še mnogo drugega.

Posebej je treba poudariti turistično razstavo, ki bo zelo reprezentativna in nameščena v novo-zgrajeni kupoli, dalje razstavo monopolskega blaga (tobak, sol), razstavo avtomobilskega kluba RACI, razstavo vseh italijanskih paroplovnih družb in razstavo največjih italijanskih zavarovalnic.

Prav posebno pozornost bo vzbujala velika razstava italijanske umetnostne obrti. Sodeluje 60 razstavljalcev iz sledečih 16 pokrajin: L'Aquila, Ancona, Bari, Bologna, Cagliari, Catania, Firenze, Genova, Lecce, Napoli, Palermo, Roma, Torino, Trieste, Venezia in Bolzano. Razstavljena bo keramika, harmonike, zlatina, čipke, potrebščine za kadilce, kovinski izdelki, ročno vezane preproge, lesni izdelki, ročno tiskane tkanine, izdelki iz terakote in alabastra, izbrani mozaiki, izdelki iz slame, lutke, slikano steklo, filigranska dela, slo-nova kost, koral, kameje, modni izdelki, umetno cvetje, gumbi, torbice, muransko steklo, lesene ovrtnice in keramični izdelki.

V posebnih velikih paviljonih v obsegu po 400 m² in več bodo razstavila ministrstva za javna dela, kmetijstvo in promet, goriška pokrajina, tovarne Fiat s svojimi raznimi motorji za zemljo, zrak in vodo, Ital-Viscosa s tekstilnim blagom, Montecatini s kemičnimi izdelki.

Na velesejmu ob Lattermannovem dvoredu bo železniško ministrstvo razstavilo najmodernejše železniške lokomotive in razne potniške vagon-e. Za ta vlak bodo speljane posebne tračnice od tržaške železniške proge preko Tivolija na velesejem.

To je samo v glavnem podana slika, bo pa še mnogo drugih zanimivosti. Ljubljanska pokrajina bo prikazala vso svojo današnjo industrijsko in obrtniško proizvodnjo. Zlasti naj opozorimo na

lesno industrijo in obrt (pohištvo, pete, sodi, vozovi, igrače itd.), tapetništvo, peči, štedilnike, keramiko, tekstilno blago, usnje, konfekcijo usnja in čevlje, kemijo, rudniške produkte, papir, kovinsko in strojno industrijo, elektrotehniko, gradbeni material, živilsko industrijo.

Posebne zaokrožene razstave bodo tvorile obrt, kjer bo razstavljalo večje število obrtnikov najrazličnejše izdelke in pa hišna domača obrt s čipkami, vezeninami, ribniško suho robo, lončarstvom, kmečko keramiko, domačimi tekstilnimi izdelki, igračkami itd.

Poljedelsko udejstvovanje starih pokrajin kraljevine bo prišlo na letošnjem Ljubljanskem velesejmu do zelo vidnega izraza. Nacionalna zveza pokrajinskih združenj poljedelcev iz Rima bo razstavila v posebnem oddelku na 160 m², med drugim tudi razna semena, konopljo, vino, sadje, grozdje in sir. Italijanska zveza poljedelskih združenj iz Rima bo v posebnem velikem oddelku mimo drugega razstavila tudi razne kmetijske stroje in orodje, razna gnojila, sredstva za zatiranje sadnih škodljivcev, semena, razna živila, sadje in vino. Velik del paviljona goriške pokrajine bo tudi posvečen kmetijstvu. Razstavljeno bo sadje, grozdje, kandirano sadje, vrtnarski pridečki Vipave, marmelada, mlečni proizvodi, vino, okrasno drevje, lepotečno zelenje. Posebno pozornost bo gotovo vzbujala obsežna razstava in pokušna najbolj italijanskih vin. Ta razstava vin bo nameščena v prejšnji veliki sejmski restavraciji, kjer bodo na razpolago tudi dobri mrzli prigrizki in Meinlova črna kava. V posebnem oddelku bo prirejena razstava vseh vrst sira italijanske produkcije, ki bodo občinstvu na pokušno in na-prodaj. Za ljubitelje sira bo to nekaj svojevrsnega, saj je italijanska produkcija sira svetovno znana.

Kmetijska razstava Ljubljanske pokrajine bo prikazala italijanski javnosti stanje svojega kmetijstva in njega važnost v okviru preskrbe v vojni se nahajajoče kraljevine. Imela bo devet oddelkov: poljedelski, vrtnarski, sadjarski, vinarski s pokušno vina, mlekarški, čebelarški s prodajo medu, zdravilna in aromatična zelišča s pokušno zdravilnih čajev in likerjev, gobarstvo, male domače živali. Prehranjevalni zavod Visokega komisarata bo prikazal avtarkične možnosti kmetijskih proizvodov Ljubljanske pokrajine.

Tako bo letošnji, bogato založeni Ljubljanski velesejem s svojimi novimi, moderni razstavnimi tehnikami ustrezajočimi dvoranami in z lepo urejenim sejmšiščem nudil popolnoma novo, zunanje in notranje lice.

*

Italijanski in nemški komisar pri Grški banki. Pri Grški banki v Atenah sta imenovana dva posvetovalna komisarja. Italijanski komisar je dr. Vittorio Forte od Banca d'Italia, nemški pa ravnatelj Reichsbanke Pavel Hahn.

Velesejem v Smirni je bil zaključen dne 21. t. m. Italijanski paviljon je dosegel velik uspeh.

Narodni praznik na Danskem

Kopenhagen, 26. sept. as. Danes slavi danski kralj Kristijan evoj 71. rojstni dan. Vse ulice in vsa okna so v zastavah in po kinih predvajajo filme iz kraljevega vladarjevega življenja. Zvečer bo slavnostna predstava v kraljevem gledališču v navzočnosti kraljeve dvojice.

»Narodni svet« na Estonskem

Bern, 26. sept. AS. Švicarska brzojavna agencija je izvedela iz Helsinka, da je bil na pobudo nemških oblasti ustanovljen na Estonskem »Narodni svet«. To novico je objavil finski list »Uusi Soumi«, ki piše, da bo ta narodni svet upravljal zadeve iz notranje politike in da bo ukrenil vse potrebno za obnovo dežele.

Italijanščina brez učitelja

O kinu.

Kino (il cinema, il cine, il cinematografo) je danes zabava najširših krogov. Vsako mesto ima danes celo po več kinov (il cineatro). Boljši igralci (zvezdniki) — il divo, zvezdnica — la diva so danes — kakor športniki — mednarodni junaki in uživajo velikanski sloves (la popolarità).

Danes vlada po filmskih platnih (lo schermo) zvočni film (il film sonoro, il fonofilm). Nemi film (il film muto) je šel med staro šaro. Filmska produkcija (la produzione cinematografica) zavzema velikanski obseg in je že tako mednarodna, da se govorniki del (il parlato) vsakega večjega filma sinhronizira (sincronizzare) v vseh pomembnejših jezikih sveta.

V italijanskih kinih je predstava ponavadi neprekinjena (spettacolo continuo). — Zvočni tehnik — la rassegna della settimana. Kulturni film — un film documentario (kratek film — un film di cortometraggio). Filmska drama — il cinedramma. Film iz izrežanih podob (Disneyev »Mišek« i. pod.) — un cartone animato.

Dvorana — la sala, projekcijska kabina — la cabina di proiezione. Predvajati film — proiettare un film.

Italijanski Hollywood je slavna »Cinecittà« (= Filmsko mesto) pri Rimu. Tam delajo »girare« (= vrtili) filme v številnih studijih (lo studio, l'atelier cinematografico). Operater — l'operatore. Film nastane šele po zamotnem in premišljenem »striženju« (il taglio) in montiranju (il montaggio), pri čemer gre na tisoče metrov filmskega traku (la pellicola) tudi v izgubo.

Prijetno je, če imaš sam majhen enemalni aparat (un apparecchio di presa) za ozki film (un film a passo ridotto).

... in časopisu.

Časopis (dnevnik — il giornale, il quotidiano) je tudi ena izmed veselih današnjega časa. Italijanski časopisi se ločijo od tipa časopisa, ki smo ga vajeni pri nas, zlasti po svojem formatu (il formato). Zato imajo tudi manj strani (la pagina). Odlikuje jih tudi poseben stalen način ureditve posameznih strani (il sistema d'impostazione).

Na prvi strani (in prva pagina) ima italijanski časopis politične novice (notizie di politica), glavne dnevnice (il fatto capitale del giorno) in važne mednarodne dogodke tudi nepolitičnega značaja (i grandi avvenimenti internazionali). Uvodnik — l'articolo di fondo.

DOMANI DOMENICA JUTRI V NEDELJO

28 SETTEMBRE

a mezzanotte o polnoči

la barriera sarà chiusa. I ritardatari, anche se accorseranno per acquistare gli ultimi biglietti della Lotteria di Merano, troveranno la porta sbarrata. Non vi saranno e non vi possono essere rinvii: chi vuole tentare la sorte e cercare di diventare milionario spendendo soltanto 12 lire deve farlo subito perché poi sarà troppo tardi.

bodo zapornice spuščene. Zamudniki bodo našli vrata zapahnjena tudi če priteko kupovat zadnje srečke Meranske loterije. Odlogov ne more biti in jih tudi ne bo. Kdor hoče poskusiti srečo in skušati postati milijonar s potrošnjo 12 lir, jih mora potrošiti takoj, ker potem bo prepozno.

Solo per un giorno ancora la
Samo še en dan in
Lotteria di Merano
PUÒ CAMBIARE IL CORSO DELLA TUA VITA
LAHKO SPREMENI VSE TVOJE ŽIVLJENJE

Eksplodizija ob železniški progi v Švici

Bern, 26. septembra. AS. Poveljstvo švicarske vojske objavlja:

Iz neznanih razlogov so večeraj popoldne eksplodirale nekatere mine blizu Šiona. Železniška proga in cesta sta bili poškodovani, ker so se na progo zavalile skale in zemlja. Tedaj je ravno vozil mimo tovarni vlak, ki ga je deloma zasulo. Ubit je bil železniški čuvaj, dva železničarja in dva delavca sta mrtva. Preiskava je v teku, promet je bil obnovljen.

Grčija ima dovolj kruha in premoga

Atene, 26. sept. Ip. Predsednik grške vlade general Colazoglu je izjavil, da ima zaradi podpore držav Osi Grčija dovolj kruha, prav tako pa je zagotovljen dovoz sladkorja in premoga.

Smrtne obsodbe v Franciji

Zeneva, 26. sept. AS. Iz Vichya se je izvedelo, da je vojaško sodišče v Clermont Ferrandu danes dopoldne obsodilo na smrt 6 častnikov, ki so pristali de Gaulle. Obsojeni so bili na odvzem čina, na zaplembo imetja in na smrt zaradi izdajstva, bega in zaradi zlorabe državnega denarja.

Prepiri med zavezniki v Londonu

San Sebastiano, 26. sept. AS. Po poročilih iz Londona, konferenca zaveznikov vendarle ni bila tako mirna, kakor je to hotela poudariti angleška propaganda. Poljaki in Čehoslovaki so stavili zelo velike zahteve, in nizozemski zastopnik je odklonil, da bi dal na razpolago velika skladišča živil, ki so za zaloge bogve kje. Na konferenco so tudi vplivala poročila o porazu na vzhodnem bojišču.

Ženske v angleški vojni industriji

Rim, 26. septembra. AS. Angleški delovni minister je odredil, da se morajo iz trgovine na drobno odstraniti vse ženske od 20. do 26. leta. Ženske bodo namreč zaposli v vojni industriji.

Slaba večina avstralske vlade

Bangkok, 26. sept. Ip. V avstralskem parlamentu je vodja opozicije predlagal, da naj se s plebisitom ugotovi, če je javno mnenje za politiko vlade ali proti njej. Med burnim glasovanjem v parlamentu je bil ta predlog odbit samo z enim glasom večine, in sicer je glasovalo proti predlogu 32 poslancev, za predlog pa 31 članov parlamenta.

Predlog za ukinitve ameriške nevtralnosti

Washington, 26. sept. AS. Ameriška vlada je sprožila val, da naj se ukine zakon o ameriški nevtralnosti in da naj se oborože ameriške trgovske ladje. V tem smislu se sedaj gonja še povečava in zastopnik Rooseveltove večine v kongresu, Rayburn in Connally, sta napovedala, da bosta v senatu vložila osebni predlog, da naj se odpove nevtralnost in da bosta tako podprla Rooseveltove korake za sodelovanje v tej vojni.

Povečanje ameriških kreditov za nove ladje

Washington, 26. sept. AS. Ker so izgube ameriškega ladjevja v severnem delu Atlantika vedno večje, je bila klicana na tajno sejo komisija kongresa, da bi proučila vprašanje povišanja kreditov za gradnjo novih ladij. Govorji se o vsoti 850 milijonov dolarjev, s tem denarjem pa mislijo kriti izgube, ki jih je imela ameriška mornarica v zadnjem času.

Racioniranje v Ameriki

Washington, 26. sept. AS. Izvedelo se je, da je začelo v Ameriki primanjkovati mleka, sadja in zelenjave, in sicer zaradi prevelikega izvoza v Anglijo. Napovedujejo, da bodo morali zaradi teh pošiljk nekatere potrebščine racionirati.

Letalska nesreča v Ameriki

Newyork, 26. sept. AS. Blizu Pensacole na Floridi sta iz neznanih vzrokov treščili na tla dve letali ameriške mornarice. Ubilo se je 6 pilotov.

Rooseveltovska svaka umrla

Washington, 26. sept. AS. Hall Roosevelt, brat predsednikove žene Eleonore Roosevelt in avak predsednika Roosevelta je večeraj umrl v kliniki v Washingtonu. Bil je star 50 let.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16. in 19. uri, ob nedeljah in praznikih pa ob 10.30, 13., 17. in 19. uri

GROFOV SIN

Film iz katerega veje svet k plodnih polj zelenih gozdov in visokih pianin ter glasnega ljubeznivega zvenečega žene ... Amedeo Nazzari, Lilla Silvi, Elena Altieri in drugi

KINO UNION - TEL. 22-21

Premiera pravkar izdelanega filma

Luč v temi

x najboljšimi igralci države: Alida Valli, Fosco Giachetti, Clara Calamai, C. Campanini itd. Zgodba o ljubemni, ki je še od začetka obsodena na odrekanje in žrtve do končne smrti

KINO MATICA - TEL. 22-41

Romarska cerkev Srca Jezusovega v Drežnici pod Krnom

»Izbral in posvetil sem ta kraj, da
ostane Moje Srce tam vse dni.«
(2. kron. knj.).

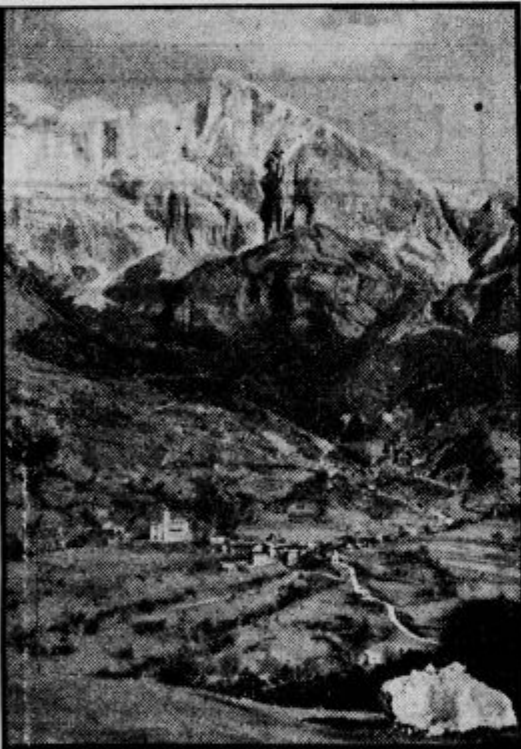
Tam doli pod sivim Krnom na podvznožju
zasneženih vrhov leži v zasanjanem planinskem
zatišju hribovska župnija Drežnica. V sredo, dne
1. oktobra po mirna gorska vas oživila, ker bo
praznovala dva izredna dogodka: sv. birmo in po-
svečenje nove župne cerkve presv. Srca Jezusove-
ga, ki je bila pred kratkim proglašena za ro-
marsko cerkev.

Na pokopališču pri Sv. Lovrencu, ki je dobro
uro hoda oddaljeno od Drežnice, počivajo zemski
ostanki našega Simona Gregorčiča. Njegovo gro-
bišče in drežniška duhovnja sta del tistega sinje-
ga planinskega raja, po katerem mu je hrepenelo
srce, ko je bival pod »trto, v deželi rajskomilic.
Izpod te trte je 17. sept. 1892, pred kmalu 50 leti,
prišel v Drežnico duša past g. Josip Kalin, doma
iz Ajdovščine. Sedanj 78 letnik, ki je že nekaj
let zlatoznan, ki je bil takrat v najkrepkejših
letih, ves prežet z dobro, močno voljo in poln
vzvišenih zamisli in načrtov. »Planinski raj«, po
katerem je vse življenje želel naš najidealnejši
pesnik, je prvele tudi idealnega g. Kalina in si
ga povsem osvojil. Sojenice so ga zajele v sončno
mrežo, ga priklovale na vekovite Krnove stene in
ga držle še danes...

Ko je g. Kalin prišel v Drežnico, je bila vas
zapuščena, od vsega sveta pozabljena. L. 1913 je
izšla v »Bogoljubcu« okrožnica, ki naj bi pridobila
prijateljev za novo cerkev presv. Srca Jezusovega
v Drežnici. V tem oklicu opisuje g. Kalin Drežnico
tako-le: »Ob vznožju gorskega velikana Krna
(2246 m), uro hoda oddaljena od državne ceste,
ki pelje iz Gorice po Soški dolini na Koroško,
leži nad trgov Kobaridom v krasni hribovski idili
Drežnica s svojimi petimi vasi in štirimi cerk-
kvami. Povečini zelo ubožni, a pridni in globoko
verni prebivalci živijo od kmetijstva in živinoreje;
mnogo jih je pa zaradi revščine prisiljenih si
iskati poletni zaslužka izven dežele, a se vračajo
na zimo domov.

Nad glavno vasjo — Drežnico — je stala še
nedavno na nizkem holmu sredi vasi kuratna cer-
kev sv. Jurija. Bila je za to dokaj obširno duhov-
nijo veliko premajhna in v tako žalostnem stanju,
da nam jo je okrajno glavarstvo že leta 1898, urad-
no zaprlo, ker je zaradi velikih razpoklin v zi-
dovju bila resna nevarnost, da se sesuje; na pro-
šnjo in osebno odgovornost podpisane kurata je
glavarstvo vendar dovolilo, da se je v njej še
opravljala služba božja, a moralo se je zidovje
zunaj in znotraj prej trdno podpreti. Polnih 13 let
smo Drežničani žalostno gledali svojo, od vseh
strani s tramovi podprto »cerkev« in se s stra-
hom zbirali v njej k službi božji.

G. Kalin je vžlubil te dobre, poštene, trdo-
žive hribovce, zasmilili so se mu v njihovi zapu-
ščenosti in povezal je svoje življenje z njihovim.

Pogled na Drežnico pod Krnom, ko je stala
še stara cerkev.

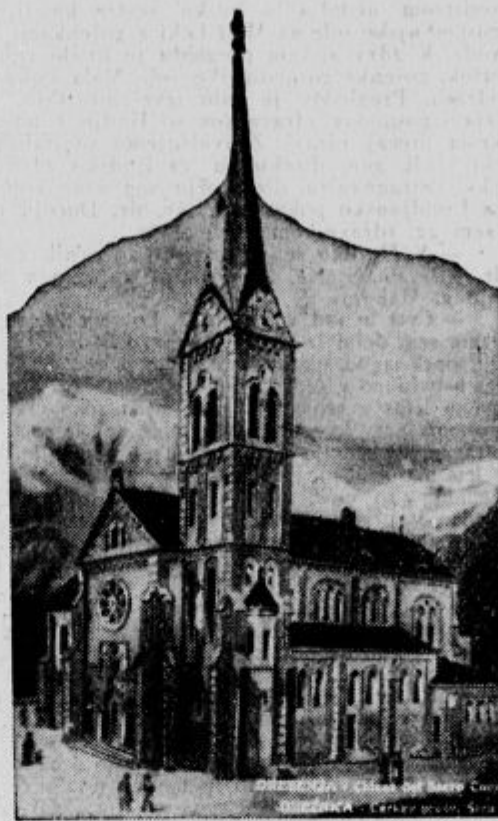
Kmalu po njegovem dohodu so Drežničani sklenili
zgraditi novo župno cerkev, posvečeno presv. Srcu
Jezusovemu. Priprav za zidanje so se lotili s tako
vnemo in nenavadno požrtvovalnostjo, da je bil
presenečen in ganjen. To sveto vnemo je smatral
za dokaz, da si je Zveličar sam izbral ta ljubki
kotiček slovenske zemlje, kjer naj bi njegovo
usmiljeno Srce bilo vir dobrot in milosti ubogim
slovenskim trpinom — daleč naokrog. Zgraditev
nove cerkve presv. Srca, ki je bila plameteča, sve-
ta želja vseh Drežničanov, je postala tudi živ-
ljenjska naloga njihovega požrtvovalnega g. žup-
nika.

Kljub izredni darežljivosti bi domačini sami
ne zmogli v doglednem času zgraditi zaželjene
cerkve. L. 1901 so zato ustanovili »cerkveno dru-
štvo« za zidanje nove farne cerkve, da bi si pri-
dobili usmiljenih sre, ki bi jim z darovi poma-
gala izvesti sveto delo. V začetku leta 1911 je
znala cerkvena glavnica 25 tisoč kron, poleg tega
so bili pa občinarji z velikodušnim robotnim de-
lom navozili in nanosili na stavbišče velike sklade
lesa, kamenja in kupe peska. V dokaz res po-
žrtvovalne vneme naj navedemo en primer: v
enem dnevu je bilo na stavbišče spravljeno in
ugašenega 1800 centov apna; sodelovalo je pri tem
delu hkrati nad 300 oseb in 25 parov konj.

Ker je »podprta« cerkev vedno bolj pešala in
so strokovnjaki izjavili, da ne bo zdržala več eno
leto, je bilo za božič l. 1910 sklenjeno, da se
prične z gradbo nove cerkve. Dne 6. julija 1911
je bil položen temeljni kamen, katerega je blago-
slovil sam pokojni nadškof dr. Fr. Sedej. Za bo-
žič l. 1912 je bila stavba že toliko dozorela, da
so jo blagoslovili in se je začela opravljati v njej
služba božja. Tik pred vojno med Italijo in Av-
strijo in maju l. 1915, je bila vnanjšina cerkve
po večini dograjena in ometana, le zvonik še ni
bil dokončan, v notranjščini pa ni bilo ne kora,
ne oltarjev, ne tlaka, ne oken. Zaradi svetovne
vojne in zaradi vsega, kar je bilo z njo v zvezi, je
nastal v gradbi cerkve dolg presek. Od l. 1924
dalje se je pa delo pri notranji ureditvi zopet oži-
vilo in notranjost se je iz leta v leto izpopolnje-
vala. Novim oknom, križevemu potu, slikanemu
na stekla, ureditvi stranskih ladij v l. 1924, so
sledile klopi, prižnica, spovednica, l. 1932, pa kras-
ne orgle, ki imajo 28 pojočih spremenov in so
tretje največje v goriški nadškofiji. L. 1937, je
kipar Ivan Novelli iz Gradiške postavil v cerkvi
novi glavni oltar in obhajilno mizo iz izbranega
marmorja. Zelo lepe so v svetlihi slike 12 apo-
stolov, ki jih je a fresko (na moker omet) nasli-
kala umetnica Galovich. Razen zvonika je cerkev
sedaj izdelana.

Ze ko je bilo pred prilično 50 leti sklenjeno,
zgraditi v Drežnici novo farno cerkev, ki naj bo
posvečena presv. Srcu Jezusovemu, se je rodila
tudi blagoslovljena misel, naj presv. Srce, ki bo
v njem stolovalo, ne čuva samo nad njemu po-

svečeno duhovnijo, temveč naj iz romarske cer-
kve v planinskem kraju čuva nad vso goriško de-
želo. Ta vzvišena misel je ogrevala in krepila
Drežničane in njihovega vodnika skozi vsa deset-
letja, ko so trpeli z gradbo nove cerkve. Bila
jim je v oporo in vlivala jim je poguma, da so
postavili dostojno, veličastno, božjega Srca vredno
svetišče. Razglasitev cerkve za romarsko božjo pot
naj jim bo sedaj v duhovno zadoščenje in plačilo
za njihove velike trude in žrtve. Naša srca bodo
romala tja gori pod sivi Krn, od tam pa bo pri-
hajal blagoslov iz presvetega božjega Srca na vse
naše delovanje, pod Njegovim varstvom bo ž nji-
mi vred vsa dežela.

Nova cerkev presv. Srca Jezusovega
v Drežnici.

Športni program od zore do mraka Kolesarski in atletski finale 1941

Ljubljana, 26. septembra.

Približuje se nedelja bogatega športnega
sporeda. Po ljubljanskih ulicah že vidimo dir-
kalce vseh barv, ki hitijo z lahkim kolesi v
šiško in naprej proti Podutiku, da si temeljito
ogledajo progo in opravijo generalno preiz-
kušnjo. V nedeljo bo njihov dan. Ob pol dveh
bodo startali in se borili za naslov slovenskega
prvaka, obenem pa bo šlo tudi za lepe na-
grade.

Na igrišču Marsa za Kolinsko tovarno bo-
do dopoldne in popoldne nogometne tekme.
Odigrali jih bodo po tem-le redu:

- ob 9: Slavija — Moste;
- ob 10.30: Mladika — Korotan;
- ob 15: Jadran — Moste;
- ob 16.30: Mars — Hermes.

Jutri in v nedeljo se bodo tudi atleti po-
slovlili od letošnje sezone. Što in več lepih dni
so imeli časa, da so se pripravili za slovensko
prvenstvo. Juniorji so želeli pred pričetkom
šolskega leta izmeriti športno pridnost vsake-
ga posameznika v centimetrih in sekundah,
atletinje pa bi tudi radi končnoveljavno ve-
dele, katera je prva, druga, tretja. To je do-
bro, da ne bo dvomov in prepira...

Po ljubljanskih igriščih...

Te dni je bilo po ljubljanskih zelenih tra-
tah vse živo. Atletinje in atleti so izkoristili
lepe sončne popoldneve za zadnje treninge
pred tekmami. Z napredkom so zadovoljni in
pričakujejo vidno zboljšanja svojih letošnjih
rezultatov.

Na igrišču v Tivoliju sem naletel na gručo
atletov, med katerimi je stal naš veliki atlet
Stepišnik. Hvaležnim učencem je razlagal
umetnost vihtenja kladiva, obenem pa preiz-
kušal novosti, katere je videl in slišal od ame-
riškega trenerja v Schiu. Na tekališču je bila
zbrana skupina tekalec. Le ti so poslušali
tehničnega referenta SLAZ Ludvika Glavnika,
ki je pripovedoval, kako so tekli mojstri mi-
lanske arene.

Tudi na Hermesovem igrišču in Fantov-
skem stadionu so imeli atleti ves teden pred
oči sobotne in nedeljske tekme. Dekleta so
imela včeraj poslednji trening. Danes bodo
samo počivala, katera bo mogla, si bo privo-
ščila športno dieto, jutri popoldne pa bomo vi-
deli, da so tudi Slovenke brhke in urne, če
primejo v roko disk ali kopye. Posebno zani-
manje vlada za nastop Hermežank, med kate-
rima je vedno slušateljci Višje šole za telesno
vzgojo v Belgradu.

Žensko atletsko prvenstvo bo v soboto od
pol štirih naprej, juniorsko pa v nedeljo od
štirih naprej na igrišču v Tivoliju, tik ob ko-
pališču Ilirije.

Tako bomo imeli v nedeljo v Ljubljani od
zore do mraka dovolj športnega sporeda.

Skromne želje športnega občinstva...

Vsakdo, ki obiskuje športne tekme, zahaja
na igrišča s posebnimi željami: da bi videl do-
ber šport, da bi tekmovalci njegove simpatije
zmagali in da bi se med mladimi ljudmi raz-
vedril. Razen teh glavnih želja, pa je še nekaj
skromnih...

Pri vsakih tekmah ima prvo besedo mož,
ki je vodja tekmovalcev. Od njega pričakuje
športno občinstvo, da ima uro v žepu in da vse
tako uredi, da gre točka za točko.

Starterju želimo, da ima tako pištolo in
municio, da počti kadar je treba dati znak za
start. To je tudi tiha želja atletov. Pištolo, ki
počijo le takrat, kadar ni treba, so dobre za
preizkušnje živcev, v športu pa se za enkrat
niso obnesle.

Od atletov in kolesarjev pričakujemo, da
bodo sveži, spočiti, vedri in borbeni. Zlasti bi
jih radi videli vedrejšje kot navadno: saj tek-
mujejo samo oni, ki so se za tekme pripravili
in končno gre le za šport, ki je najprej raz-
vedrilo, potem pa šele vse drugo. Zaskrbljeni
in važni obrabi ne pristajajo dobro dekletom
in fantom v športnih dresih.

In želje atletov

Radi bi videli enkrat v Ljubljani veliko
gledalcev. Takih, ki so dobre volje, ki bodrijo
k hitrejšemu tempu in ki odobravajo, če tekmo-
valec to zasluži. Kadar vidimo praznoto okrog
arene, ali če spremlja naše prizadevanje le pe-
ščica ljudi, se počutimo nekam osamljene.

Vemo, ljudje pričakujejo senzacij in re-
kordov. Morda bomo nekoč tudi z rekordi lah-
ko postregli. Za enkrat je važno le to, da na-
predujemo. Tako bi želeli, da občinstvo oce-
njuje naše rezultate. Stepishnika in Koširja smo
že dali, za več takih pa je treba več časa, več
klubov in končno več občinstva.

In končno še naša želja: da bi še to ne-
deljo sonce držalo s športniki in da bi dogodki
tako uspeli, da bi bilo veselje o njih poročati.

Okrog nogometnih igrišč napeljujejo vodne
kanale. Tudi pri nogometu vidimo, kako so tem-

Kaj katoličani zahtevamo od filma

Včeraj smo rekli, da se katoličani bore za
osvojitve filma. Pri tem pa se zopet pojavljajo
mnoga težka vprašanja, ki so dosedaj komaj del-
no rešena ali pa še sploh ne načeta.

Vendar pa je cilj gotov: film kot tak naj bi
v vsem svojem obsegu: umetniškem, kulturnem,
pa tudi verskem in moralnem bil v službi
zdrave narodne vzgoje. Z drugimi besed-
mi bi se to reklo: kino naj bo moralen in vzgo-
jen, ker le na ta način bo mogel biti narodu v
korist.

Seveda pa je ravno ta pravost filma neko-
liko težje opredeljiva. Obsegala naj bi po našem
mnenju dvojno plat: negativno in pozitivno. Kar
tiče negativne plati, mora biti naša zahteva, da
v filmu ni ničesar nedostojnega, nemoralnega. Po-
zitivno pa naj bi bil film vzgojen. Med tema dve-
ma skrajnostima pa so seveda možne mnoge stop-
nje, kakor je tudi razlika med dobrim, boljšim
in najboljšim. Ako katoliška morala kako stvar
tolerira, s tem še ni rečeno, da jo tudi pozitivno
odobrava in smatra za najboljšo. Kljub temu, da
morala nekaj tolerira, more biti dotična stvar v
posameznem primeru za koga zaradi njegovih let
ali posebne dispozicije in nagnjenja še vseno sla-
ba in škodljiva. Katoliška morala večkrat upošte-
va tudi splošne razmere in navade, vendar kljub
temu ostaja slehernemu še vedno lastna odgo-
vornost za samega sebe.

Dandanes smo glede filmske kritike že tol-
ko napredovali, da imamo katoliške filmske cen-
trale, ki imajo v pregledu vse izdelane filme in
poskrbe tudi za njihovo kritično označbo. Te kri-
tike so navadno zelo stvarne in zrele ter motre
filme pod psihološkim, vzgojnim, socialnim, ver-
skim in tudi čisto umetniškim vidikom. Na spo-
šno se moremo na te kritike zanesti. Vendar po-
udarjamo, da so gotovi filmi lahko čisto sprejem-
ljivi za gotove kraje in gotove ljudske plasti, a
manj priporočljivi kje drugod.

Ako ima umetnost kako zvezo s pravostjo,
in gotovo jo ima, saj najmočnejše vpliva na duha,
potem je gotovo tudi Cerkev poklicana, da o teh
stvarih kritično razsoda. Proizvajalci filmov bo-
do seveda rekli: Mi izdelujemo takšne filme, ki
jih občinstvo želi. Občinstvo pa hoče samo lepe
filme!

Toda ne da se tajiti, da to, kar oni označu-
jejo za »lepo«, ni vedno istovetno z »dobrim« in
»poštenim«. Film je lahko lep, pa je poln eks-
centričnih motivov, dvoumnih tendenc, vzbuja zla
nagnjenja in godi nižjim nagonom, pa čeprav je
iz tehničnega vidika lahko neoporeten. Ne reče-
mo, da bi kak film namenoma hotel biti škodljiv
in nemoralen, pač pa proizvajalci iz želje po čim
večjem obisku in denarju večkrat namenoma
spravljajo na platno scene, ki naj vlečejo brez
ozira na pravost, samo da bi film bil popularen.

Ne more pa se tudi reči, da bi občinstvo v
resnici vedno želelo takih filmov. Posebno tam,
kjer je katoliško prebivalstvo, bi se dalo reči, da
občinstvo bolj podlega slabim filmom kakor pa
jih išče in želi. Mnogokdaj bi ljudje mnogo rajši
gledali moralne in dostojne filme brez pornogra-
fije in poganskih nazorov, a jih ne dobe.

Ves problem je zaenkrat v tem, da katoliča-
nom še manjka zadovoljiva lastna filmska proiz-
vodnja. Organiziran nastop katoličanov po ne-
katerih deželah je že znatno izboljšal in dvignil
gladino filmske proizvodnje. Čuječa zakonodaja v
krščanskih deželah pa tudi s svoje strani skrbi,
da ne pridejo na platno filmi, ki bi škodovali
skupni blaginji.

Nov veroučni učbenik za 5. gimnazijski razred

V založbi Ljudske knjigarnice je izšla nova
knjiga: Krščanstvo in Cerkev (spisal dr. Fr. Gri-
vec). Skofijski Ordinariat in Visoki Komisar za
Ljubljansko pokrajino sta jo potrdila kot učbenik
za 5. gimnazijski razred. V novi knjigi je učna
snov metodično na novo predelana, življenjsko
usmerjena in precej okrajšana. Knjiga ima še to
veliko prednost, da je napisana ne le za šolo,
ampak predvsem za življenje, namenjena ne le
dijaštvu, ampak tudi vsemu razumništvu.

Prejšnji učbenik (dr. Svetina) je popolnoma
pošel; razen tega je tudi metodično in vsebinsko
po toliko letih že zastarel ter torej neraben, na
kar dijaštvo in njihove starše posebej opozarjamo.

Obširnejšo oceno novega učbenika bomo v
kratkem objavili.

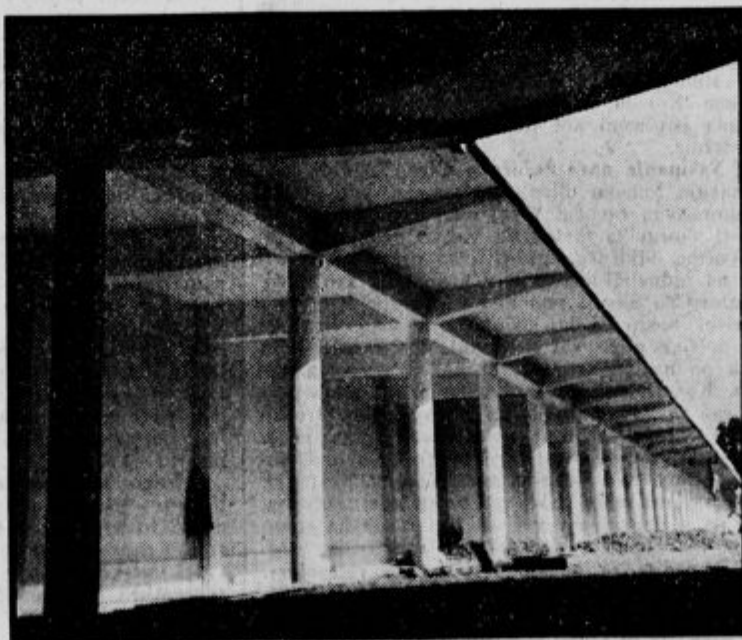
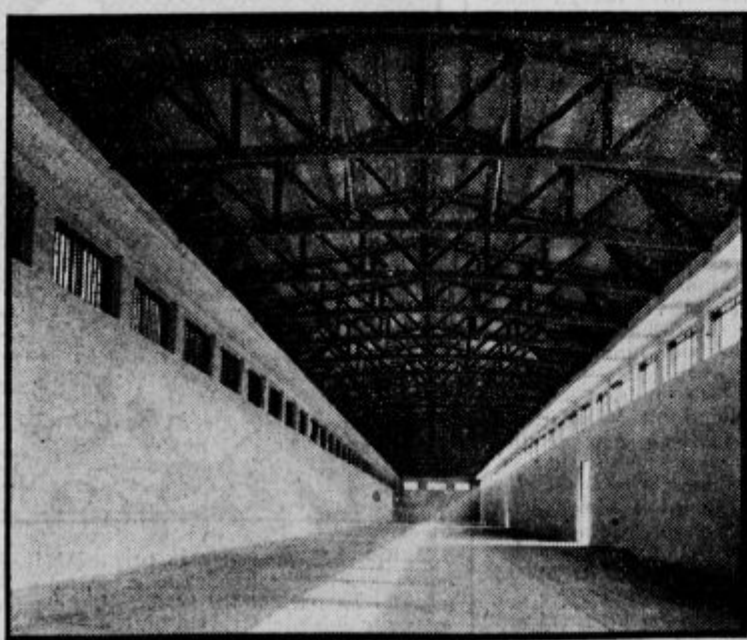
peramenti raznih narodov različni. Medtem, ko je
v nekaterih deželah športno občinstvo naravnost
dostojanstveno mirno, si privoščijo pri vročih na-
rodih temperamentne scene, ki so včasih za sod-
nika in igralce življenjsko nevarne. — Tako je
tudi v Južni Ameriki, kjer je nogomet izredno
priljubljen in popularen. Zgodilo pa se je pogo-
sto, da so ljudje vdrli na igrišče, preprečili igro
in nabili nevspehne igralce. Zaradi tega so zgra-
dili okrog arene močne ograje z bodečo žico. To
pa ni pomagalo. Sedaj so prišli na novo, originalno
idejo: okrog igrišč so začeli kopati kanale, ka-
tere bodo napolnili z vodo. Če bo že kdo tako
razgret, da bo kljub temu vpadel med igralce,
upajo športni funkcionarji v Južni Ameriki, da
se bo vsaj v kanalu ohladil. Kakšno temperaturo
bo imela voda, o tem ne poročajo.

Ogromna udeležba na prazniku ženskega
športa v Turinu. Včeraj so se vršila v Turinu
samo predtekmovanja v tenisu, lahki atletiki in
obveznih likih drsanja na kolesčkih. O veliki ude-
ležbi s strani tekmovalk zadostujeta dva primera:
v tenisu jih je nastopilo 136, v predtekkih na 80 m
čez zapreke pa toliko atletin, da so jih morali
razdeliti na 27 predtekov. O finalnih tekmah, ki
bodo v nedeljo, bomo objavili zanimivejšje podatke.

Slovensko nogometno prvenstvo se prične
5. oktobra. Sodelovalo bo šest klubov, pari pa so
izžrebani takole: 5. X. Elan—Mars, Ljubljana—
Hermes, Jadran—Grafika. 12. X. Elan—Svoboda,
Mars—Ljubljana, Hermes—Jadran. 19. X. Svobo-
da—Ljubljana, Jadran—Mars, Grafika—Hermes.
26. X. Jadran—Svoboda, Ljubljana—Elan, Mars—
Grafika. 2. XI. Svoboda—Grafika, Elan—Jadran,
Hermes—Mars. 9. XI. Svoboda—Hermes, Grafika
—Jadran, Ljubljana—Elan. 16. XI. Mars—Svobo-
da, Hermes—Elan, Grafika—Ljubljana.

Presenečenje v belgrajskem nogometu. Pred
4000 gledalci so otvorili v Belgradu jesensko nogo-
metno sezono. Zanimivo pa je, da sta oba favorita
BSK in Jugoslavija razočarala svoje prijatelje in
izgubila prvi tekmi proti Obiliću in SK Pančevu
z enakim rezultatom 1:2.

Karl Simm, mnogobetajoci nemški tekalec na
dolge proge in suđetski rekorder, je padel na ru-
ski fronti.

Novi velesejmski paviljoni znotraj in zunaj.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 27. septembra: Kozma in Damijan, mučenca; Hiltruda, devica; Kaj, škof.

Lunina sprememba: Prvi krajev: 27. ob 21.09. Herschel napoveduje: lepo ob severu, dež ob jugu.

Nedelja, 28. septembra: Venceslav, kralj in mučenec; Evtahija, devica.

Novi grobovi

† Gospa Marija Fantini je odšla v večnost ter bo njen pogreb v soboto 27. t. m. ob treh popoldne iz kapelice sv. Marije na Zalah. Naj uživa mir blaženih! Žalujemo svojem izreka-mo svoje sožalje ob tej hudi izgubi.

Osebnosti

Iz duhovniške službe na Hrvaškem

Nastavljeni so bili na Hrvaškem ti-le duhovniki:

Alt Ivan, župnik, Punitovci, p. Gorjani, Djak. šk. Babšek Franc, župnik, Staro Petrovo selo. Bezjak Jože, župnik, Bogičevski, p. Okučani. Cafuta Anton, župnik, Velika pri Požegi. Cede Jože, župnik, Orahovica. Dagarin Matej, župnik, Požeški Brestovac, pošta Požega.

Dolinar Ivan, župnik, Donja Stubica. Erhart Martin, župnik, Koprivnica. Glavnik Franc, župnik, Stražman, p. Velika. Gril Pavel, župnik, Nova Gradiška. Guzej Jurij, župnik, Grubišno Polje. Jeler Karel, kaplan, Ruševo. Jelšnik Ivan, župnik, Donja Kupčina, p. Pisarovina.

Kocić Anton, župnik, Bebrina, p. Oriovac. Kocmut Ivan, sem. duh., Vrabče pri Zagrebu. Kolene Leopold, župnik, Veleševac, p. Velika Gorica.

Kosi Jakob, župnik. Kren Franc, župnik, Ratič pri Novi Gradiški. Kroselj Franc, župnik, Vrbje, p. Nova Gradiška. Logar Jože, župnik, Lipnik, p. Ribnik. Lom Franc, dekan, Bučje, p. Ratkova. Lončarič Jože, župnik, Kneževac, p. Turčin pri Varaždinu.

Lovrenčič Vinko, župnik, Stibica, p. Staro Petrovo selo.

Malajner Karel, župnik, Nova Kapela. Medvešek Matija, župnik, Topusko. Meško Fran Ks., dekan, Slav. Požega (kaznilnica za ženske).

Munda Vinko, župnik, Daruvar. Ozimič Jože, dekan, Novska.

Palir Jakob, župnik, Miholjanec, p. Virje. Pavlič Vid, župnik, Martijanec.

Petrovič Jože, župnik, Ljubušica, p. Novi Marof. Potokar Gregor, dekan, Badljovina pri Pakracu.

Potreb Alojz, župnik, Bokšič, p. Klokočevci. Pribožič Jurij, župnik, Lohor.

Pučnik Anton, župnik, Buk, p. Pleternica.

Rabuza Jakob, župnik, Brekovič pri Zagrebu. Rakun Franc, župnik, Glogovnica, p. Voljčakovac.

Rančigaj Ivan, župnik, Tuhelj. Rantaša Anton, župnik, Kraljevec na Sutli.

Ravš Anton, župnik, Jazabet pri Varaždinu. Sagaj Alojz, dekan.

Sagaj Marko, župnik, Kutjevo. Sajovic Jakob, župnik, Pribič, p. Krasič.

Satler Franc, župnik, Gor. Draganci, p. Čazma. Slavčič Janko, župnik, Bistranska Poljanica, p. Bištra.

Somrek Anton, župnik, Brezovica, p. Hrvatski Leskovac.

Stenovec Andrej, župnik. Sternad Friderik, župnik, Orešnica, p. Bedekovčina.

Sunčič Alojz, župnik, Škenderovci, p. Požega. Seško Konrad, župnik, Sv. Peter Cvrstovac, p. Križevci.

Šparl Avgust, katehet, Vivodina pri Metliki. Tovornik Franc, arhidij., Veliki Grdževac.

Turk Miloš, župnik, Kalinovac. Urleb Franc, župnik, Mikovčevac.

Veranič Anton, župnik, Kostelj. Vrhnjak Alojz, Breznički Hum.

Weiss Matej, župnik, Čučerje pri Zagrebu. Zgoršek Franc, župnik, Viduševac, p. Glin.

Zorko Melhior, župnik, Marija Gorica, p. Savski Marof.

Zolnir Alojz, kaplan, Slav. Požega, prefekt konvikta.

Zolnir Jože, župnik, Pleternica pri Požegi. P. Kasijan Farič, OFM, Ilok.

Vrhbosanska škofija, Bosna.

Čepin Martin, župnik, Brčko.

Georgij Martin, župnik, Iliče.

Dr. Meško Jože, prof. bogosl., Sarajevo.

Mikolič Jurij, župnik, Bosanski Brod.

Pavlič Alojz, prof. v pok., spiritual, Mladici pri Sarajevu.

Stolbičar Kristijan, kaplan, Sarajevo.

Segula Franc, župnik, Dolorosa, p. Modrič (Samostan).

Verbnjak Alojz, kaplan, Modrič.

Vsak Slovenec, ki le more naj naroči »Slovenčev knjižnic«. — To je njegova kulturna in socialna dolžnost! Knjige lahko plačujete mesečno

— Vpisovanje na univerzi. Ze dva dni je vpisovanje na univerzi. Po stari navadi je prvih 10 dni določenih za vpis novincev, medtem ko se starejši letniki lahko vpisujejo še nadaljni teden. Prve dni so zato pritisnili le bruci, ki pridno in vestno čakajo, da opravijo vse pisne formalnosti od plačila šolnin in drugih takšnih do inškrpcije na kvesturi. Vse kaže, da bo letos lepo število brucov vpisanih na univerzo in je verjetno, da bo celotni vpis dosegel 2000 slušateljev in slušateljic.

— Č. g. Janko Barle, mestni župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani, se zahvaljuje najpri-srčnejše svojim dragim župljanom, mnogobrojnim prijateljem in znancem za dosedanje pomoč v molitvi in blagem spominu! Ozdravljenje iz težkih bolezni, kapi, španske, pljučnice, srčne vodenice, podreberne vodenice z božjo pomočjo polagoma napreduje. Priporoča se še v nadaljnjo molitev! Obiski so sedaj dovoljeni.

— Zdravstvena avtokolona v št. Lovrencu na Dolenjskem. V soboto 20. t. m. je zdravstvena avtokolona pod vodstvom Cav. dr. Duceja obiskala št. Lovrenc na Dolenjskem. Zdravstveno avtokolono je sprejel novi občinski komisar g. Bukovec Franc, šolska mladina pod vodstvom učitelja in šolske sestre kmetijske gospodinske šole na Mali Loki z gojenkami zavoda. K zdravniškemu pregledu je prišlo veliko otrok, gojenke gospodinske šole Mala Loka in odrasli. Pregledov je bilo izvršenih 1518. Po izjavi gospodov zdravnikov so ljudje v našem kraju precej zdravi. Zahvaljujemo se italijanski vladi, gen. direktorju za ljudsko zdravje Eks. Petraganiju, direktorju sanitetne kolone za Ljubljansko pokrajino Cav. dr. Duceju ter vsem g. zdravnikom in sestram.

— V Metliki se je preselil zdravnik gosp. dr. Jože de Gleria, ki ordinira začasno v hotelu g. Makarja.

— Cvet in sad v jeseni. Št. Lovrenc 24. sept. Danes sem dobil iz Knežje vasi v doberniški župniji šopek jagod, med temi 7 zrelih in eno cvetočo. Res nenavadno v zadnji tretjini septembra. Pa vsaj imamo letos v septembru prav nenavadno vreme, večinoma prave sončne in tople dni, le noči in jutra so hladna. Bo vsaj september popravil, kar je letošnja neugodna in hladna pomlad in poletje zamudilo. To toplo in sončno vreme je posebno ugodno v prvi vrsti za grozdje, ki mu je letos tako slabo ugaljalo, da bo začelo mehčati in zo-reti, kar dozdaj ni moglo, pa tudi za koruzo in ajdo, da bosta mogli zoreti.

— Direktni železniški promet s Hrvaško. Z 20. septembrom t. l. je zopet vzpostavljena direktna odprava potnikov, priljaga in ekspresne robe med Italijo in področji, priključenimi Italiji ter hrvaškimi postajami. Izdajajo se enosmerne vozne karte, ki veljajo za razdalje do 200 km 10 dni, nad 200 km pa 1 mesec in povratne karte za tujce s 50% popustom po hrvaških progah, ki veljajo 4 mesece. Prekiniti vožnjo je v Italiji in v vseh priključenih področjih dovoljeno neomejeno, na Hrvaškem enkrat z enosmernim vozovnico in v neomejenem številu s povratno karto za tujce.

Se s „Slovenčevim koledarjem“ boste dobili zastoj, tudi lepe naše domače jaslice

— Darovi Rdečemu križu. Socialni sekciji Rdečega križa je uradništvo življenjskega oddelka banke Slavije ob priliki jubileja svojega ravnatelja poklonilo znesek L. 520.— Iskrena hvala! — Gos-pod Pungartnik Edo iz Ljubljane je poklonil so-cialni sekciji Rdečega križa znesek L. 1000.—, za kar se mu Rdeči križ najiskrejeje zahvaljuje. — Mesto cvetja na grob pok. Viktorja Jeruca, višjega železniškega kontrolorja g. Bakarčič, lekarnar v Ljubljani L. 100.—. Najlepa hvala!

— V počastitev spomina namesto cvetja na grob pokojne gospe Mete dr. Krejčeve sta poklo-nila Rdečemu križu 100 lir dr. Adolf in Tekla Kaiser. Iskrena hvala. — V isti namen je daroval gospod Ludvik Černe, juvelir, Wolfova ulica 3, 100 lir. Iskrena hvala.

Ljubljana

I Pevke in pevci akademskega cerkvenega pev-skega zbora! Za akad. službo božjo pri oo. fran-ciškanih je pevska vaja v soboto zvečer ob pol-semdmih in v nedeljo dopoldne ob desetih. — Pri-dite vsi točno radi važnega dogovora! Dobrodošli tudi novi pevci. Vaje so v pevski sobi poleg fran-ciškanske porte.

I Institut za italijansko kulturo v Ljubljani (L'Institut di Cultura Italiana) naznanja vpisni-kom letnih tečajev, da se lahko s 1. oktobrom ude-ležujejo lekcij po nespremenjenem urniku. Mesec oktober je obenem tudi zadnji mesec letnega te-čaja.

I Vse dvolastnike, ki imajo svoja zemljišča onstran meje mestne občine ljubljanske na ozemlju, ki ima zasedenega nemška vojska, ter so ta zem-ljišča že naznanili mestnemu poglavarstvu, vabi mestni gospodarski urad, naj se gotovo zglase v ponedeljek 29. t. m. in torek 30. t. m. od 8. do 13. in sicer v ponedeljek dvolastniki z začetnicami A—L, v torek 30. t. m. pa dvolastniki z začetni-cami M—Z v sobi št. 23. I. nadstropje mestnega gospodarskega urada v Beethovnovi ulici št. 7. S seboj morajo prineseti svojo fotografijo v velikosti 4x4 cm ter rojstne podatke oseb, ki jih bodo spremljale pri spravljanju poljskih pridelkov čez mejo.

I Sezname davčnih osnov trgovin z mešanim blagom z začetno črto A—L so tudi že razgrnjeni ter opozarjamo interese, naj si jih ogledajo pri vratarju v pritličju leve hiše mestnega magistrata do 9. oktobra.

I Ribarnice hitro rastejo. Nove ribarnice, ki jih gradijo ob nabrežju ljubljanske pred mesar-skimi tržnicami, gredo sedaj hitro izpod rok. Ze-lezobetonski notranji zid je že ves zgrajen, sedaj pa zidajo opečni zid nad obrežnim zidovjem. Tudi ta zunanja stena ribarnic bo v kratkem dosegla dokončno višino, nato bodo začeli graditi strop, ki bo podobno, kakor pri tržnicah, zgrajen iz opečnih obokov. Nato bodo morali še prekriti v obrežje pogreznjene ribarnice in postaviti v višini ceste stebrišče, ki bo vezalo vse tržnice s tri-mestno. Ker ta dela niso preveč obsežna, bodo končana istočasno kot dokončna ureditev mesar-skih tržnic.

I Nasipanje nove Šubičeve ulice. Ze delj časa zravnavajo Nunsko ulico ob stanovanjskem bloku Pokojniškega zavoda. V tej ulici morajo ponekod posneti skoraj za meter na visoko gruš in zem-ljo. Večino odvisnega gradiva so prepeljali z vo-ziki na industrijskih tirih v novo Šubičovo ulico, za katero so nasuli ponekod skoraj poldrug me-ter visok nasip. Sedaj so skoraj v vsej širini in vseh dolžini ulice začeli cestni nasip valjati in vozila po nasipu sem in tja kar dva črna val-jarja. Ker je v Nunki ulici še nekaj odvisnega gradiva, ga sedaj vozijo na novo veliko otroško igrišče v Tivoliju. Tudi uršulinska gimnazija je že dosegla zadnje nadstropje in grade zidarji se-daj že venec nad drugim nadstropjem. Novi zid, ki bo zapiral uršulinski vrt proti novi Šubičevi ulici, pa je dograjen v vsej dolžini razen na enem mestu, kjer bodo v zidu postavljena vrata.

I Navodila za oddajo sob v času velesojma. Velesojm sporoča: Velesojmski stanovanjski urad, obveščen od strani interesentov, da je na razpo-lago soba, ki jo lahko oddaste, vzame to na zna-nje in je torej lastnik ne more drugemu oddati

Naročniki!

Omprej nakažite 11 lir za „Slovenčev koledar“ po položnici, ki je danes nalašt zato priložena listu.

Naj ne bo niti ene slovenske družine, ki ne bi imela »Slovenčevega koledarja«. Koledar bo namreč najvernejše ogledalo današnjih dni in bo gotovo še čez leta in leta pravi dokument časov, ki jih mi danes preživljamo.

Poleg koledarja boste dobili v dar tudi lepe naše domače jaslice, ki so pristen naš domač okras vsake slovenske hiše o božiču!

Slovenčev koledar v vsako hišo!

Naročite ga takoj po položnici, ki je danes priložena »Slovencu«.

Pridobite še drugih naročnikov.

»SLOVENEČEV KOLEDAR, KOPITARJEVA 6, LJUBLJANA

brez predhodnega dovoljenja stanovanjskega ura-da. — Ko je soba oddana, je dolžnost sobodajalca, da omogoči stanovalcu dostop v sobo ob vsaki uri, zato mora v hiši biti vedno kak član družine. Pričakujemo, da se boste zgoraj omenjenega pra-vila držali in se tako izognili raznim neprilikom.

I Opera nam pripravlja za začetek sezone sledeča dela: Verdijevo »AIDO« pod muzikal-nim vodstvom dirigenta Antona Neffata in v re-žiji Cirila Debeveca s Heybalovo v naslovni par-tiji, nadalje: Straussovo opereto »NETOPIR«, ki ga bo pripravil kapelnik Zebre in režiral Emil Frelj, glavni partiji bosta peli: Sonja Ivančičeva in Ribičeva, nadalje je v študiju Puccinijeva opera »LA BOHEME«, ki jo bo di-rigiral dirigent Niko Stritof in režiral Ciril Debevec, v glavnih partijah: Vidaličeva in Ma-noševski.

I Shakespeareov »HAMLET« v novi režiji, novi zasedbi in novi inscenaciji na našem odru. Eden izmed velikih sezonskih dogodkov bo no-va uprizoritev »Hamleta« v dr. Kreftovi režiji z Janom v naslovni vlogi. Tragedija danskega kraljeviča, bo zadobila v popolnoma novi upri-zoritvi podobo, ki po podala nov pogled na ob-stoječo umetniško raven naše Drame. — To delo bo tretja premiera v letošnji sezoni.

I Mestno zdravniško nedeljsko službo bo opravljval od sobote ob 20 do ponedeljka ob 8 zjutraj mestni višji zdravnik dr. A. H. in Mar-jan, Korytkova ul. 18, telefon št. 36-24.

I Zaveze za okna, posteljna pregrinjala, pre-proge, tekače, odeje dobite pri Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

Gledališče

Drama. Začetek ob 18.15 (¼ na 7) Sobota, 27. septembra: »Katarina Medičejska«. Premiera. Otvoritvena predstava. Red premierski. — Nedelja, 28. septembra: »Katarina Medičejska«. Izven. — Ponedeljek, 29. septembra: zaprti. (Generalka).

Opera: Sreda, 1. oktobra: »Aida«. Premiera. Otvoritvena predstava. Red premierski.

Radio Ljubljana

Sobota, 27. septembra: 7.30 Radijsko poro-čilo v slovenščini — 7.45 Pesmi in melodije, vmes napoved časa ob 8 — 8.15 Radijska poro-čila — 12.30 Radijska poročila v slovenščini — 12.45 Operetna glasba — 13. Napoved časa — Radijska poročila — 13.15 Vojno poročilo Glavnega stana Oboroženih Sil v slovenščini — 13.17 Orkestralna glasba pod vodstvom Pe-tralia — 14 Radijska poročila — 14.15 Operet-na glasba pod vodstvom Draga Marija Šijanica — 14.45 Radijska poročila v slovenščini — 17.15 Nove plošče Cetra — 19.30 Radijska poročila v slovenščini — 19.45 Pisana glasba — 20. Na-poved časa — Radijska poročila — 20.20 Ti-goli: Komentar k dnevnim dogodkom — 20.30 Lirična sezona E. I. A. R.-ja, v intervalih: 1. okrog 21.15 Pogovor v slovenščini, 2. okrog 21.55 Poročila v slovenščini — Po operi okrog 22.50 Radijska poročila v slovenščini.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Sušnik, Marijin trg št. 5, mr. Kural, Gosposvetska 10 in mr. Bohinec, ded., Cesta 29. okt. št. 31.

Poizvedovanja

Zgubila se je zlata zapestnica v nedeljo po-poldne. Proti primerni nagradi sporočiti na upravo Slovenca.

Iz Spodnje Štajerske

Ne selite se v Maribor! V nemških listih beremo to-le svarilo: »Od raznih krajev pri-hajajo rojaki, večkrat kar z družinami, v Ma-ribor, da bi se tukaj naselili. Mislijo pač, da je v Mariboru dovolj praznih stanovanj. V resnici pa v tem mestu stanovanj hudo pri-manjkuje. Prej so le malo zidali, stara stano-vanja pa so že slaba. Docela nemogoče je v sedanjih razmerah stanovanjske razmere tako naglo izboljšati, kakor bi bilo treba, ter jih na-praviti vsaj približno take, kakršne so drugod po Nemčiji. Zato moramo najnujnejše svariti, naj se ne naseljuje v Mariboru nihče, preden mu mestni stanovanjski urad ni določil stano-vanja. Kdor pride v Maribor brez takega naka-zila, bo moral nazaj ali pa naprej.«

Popoldanske gledališke predstave se bodo v Mariboru začele dne 28. septembra.

Velika prireditvev nemške mladine v Mari-boru bo dne 27. in 28. septembra. Udeležila se je bo vsa nemška mladina, ki pripada nemški domovinski zvezi na Štajerskem. Tudi drugi prebivalci se bodo udeležili te velikanske pri-reditve, da s tem izpričajo svojo udanost do nemške države.

V Brezicah je meseca avgusta začela delo-vati nemška dobrodelna ustanova, ki je mate-ram delila oblečke za dojenčke. Tudi otroški vrtec je že dodelan. Otroški vrtec v Sevnici, Cirilah in Šempetru bodo dograjeni do 1. okto-bra. Tukaj bodo otroci dobivali tudi hrano ter bodo deležni zdravniške skrbi. Na postaji v Dobovi so dajali hrano 1040 ljudem.

Nove cestne tablice bo dobil Maribor. Po-leg imena ulice bo na tablicah napisan tudi mestni okraj.

Nogo je zmečkalo v mariborski tekstilni livarni 37-letni delavki Mariji Ljubec. — V drugi tovarni je zmečkalo nogo 25-letnemu Ju-riju Kranjcu iz Pobrežja.

Ljudsko gibanje v Mariboru. Od 11. do 20. septembra je bilo v Mariboru rojenih 14 (9 moškega in 5 ženskega spola) ter umrlo 20 (13 moških in 7 ženskih). Porok pa je bilo v tem času 31.

Iz Gorenjske

Bohinjski predor, ki so ga bivše jugoslovans-ke čete razstrelile, bo menda kmalu popravljen, tako da bo železniški promet med Bohinjsko Bi-stricto in Podbrdom lahko spet popoln.

Šola v Bohinjski Bistrici se bo začela dne 22. septembra v popravljeni ljudski šoli. Poučujejo nove učne moči. — Prav tako so v Bohinjski Bi-stricti začeli graditi na postaji novo kurilnico, ki bo še pred zimo končana.

Na smrt obsojen vlomilec. Posebno sodišče v Beljaku je pretekli torek obsodilo na smrt Poljaka Valentina Sajaka, ki je kot poljedelski delavec le-tošnjo pomlad prišel na Koroško ter je tukaj za-grašil več vlomov.

Kontroliranje srca med operacijo

Večina bolnikov, ki umre med operacijo, podleže zato, ker so imeli preslabo srce. Do-stokrat srce preneha biti in bolnik umre med čisto navadno operacijo, ki sploh ni življenjsko nevarna. To je znan primer, ki ga šaljevci do-stokrat omenjajo z besedami: »Operacija je sijajno uspela, samo bolnik je umrl.« Da bi se takšni primeri preprečili, je budimpeštanski zdravnik dr. Skorop iznašel napravo, s katero med trajanjem operacije stalno kontrolirajo utripanje srca. V primeru, če prične operiranec srce pešati, mu ga še vedno lahko ojačajo. Na-prava ima mikrofonski, ki producira stokratno pojačano utripanje srca, poseben projektor pa razen tega prikazuje še delovanje srca na raz-svetljenem platnu nad bolnikom. Naprava dr. Skoropa se je že pri številnih operacijah dobro obnesla ter je preprečila že več smrtnih primerov.

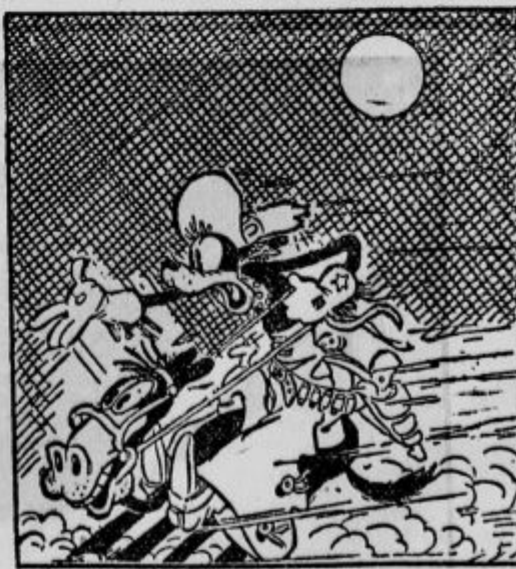
Mišek in Netopir

»Kaj da mu pravijo Crnuh?« je zanimalo Miško.

»Ker nosi črno obleko.« je pojasnil stric. »Velikanske peroti ima. Kadar stoji na zemlji, jih stisne, kadar pa zajaha svojega črnega ko-nja, jih razprostre in teče kakor veter. Grozen je. Oči se mu svetijo kakor ogenj. Strahota je pogledati vanje. Toda, kdo bi se mu upal pri-bližati?« je pripovedoval stric, ko so se vozili proti domu.

Daleč za njimi se je pojavil jezdec, ki je v hitrem diru jahal za njimi.

»Brž, brž, gospod!« je priganjal jezdec ves poten od hitre ježe. »Požurite se domov, kolikor morete. Ta prehentani razbojnik je oplenil po-sestvo in odvedel dve sto glav najlepše živine.« »Vidita, da je res, kar sem vama pravil?« je rekel stric, škripaje z zobmi.

KULTURNI OBZORNIK

Dvajsetletnica smrti Ivana Vazova

Dne 22. t. m. je minilo dvajset let, odkar je nehalo biti srce enemu izmed največjih Bolgarov, njihovega narodnemu rapsodu pisatelju Ivanu Vazovu. Bolgarski narod je izgubil Vazova globoko občutil, kajti vrzel, ki jo je pustil za sabo v bolgarski književnosti, še sedaj ni skoraj dopolnjena, dasi je pokojni Jovkov šel v opisovanju bolgarske zemlje preko njega. Toda Vazov je zajel bolj bolgarsko dušo in bolgarsko domorodno čustvovanje ter je slej ko prej ostal ljubljeneč bolgarskega naroda in širokih slojev, kljub temu, da je tudi v umetniškem pogledu še vedno na vrhu pri-povedništva.

Vazov je v polnem obsegu resničen narodni pesnik, bard svojega naroda, v katerem se veže velik umetnik z najbolj preprosto narodno dušo. V nasprotju z drugimi velikimi bolgarskimi pisatelji, ki govore bolj intelektualnim platem naroda, kakor Penčo, Slavejkov, Javorov, Todorov itd., govoril Vazov vsem enako, najvišjim bolgarskim vrstam kakor tudi najnižjim. In v tem je njegov velik pomen in celonarodni značaj njegove umetniške osebnosti.

Ta tesna povezanost pisatelja s svojim narodom pa ni nikakor slučajnost, temveč je zvest odmev dogodkov, ki so premetavali bolgarski narod v preteklosti prejšnjega stoletja, ki niso bili vedno veseli. Vazov si je prijeljil kot svoj najbolj intimno srčno zadevo vse trpljenje in veselje naroda in ni nikdar prenehal, buditi ga narodno, moralno in politično, kulturno in življenjsko ter ga razvijati navzgor. Vazov je bil kot ustvarjen za tako delo. Njegova plemenita duša, njegova čistost, idealizem, volja in talent so bili nepremagljivi zid proti vsaki majhnosti in vsakemu obupu. Veroval je trdno v življenjsko silo svojega naroda in ni nikdar zapadal v pesimizem, tudi če je opisoval najstrašnejše trpljenje. Lepa bodočnost naroda mu je vedno lebdela pred očmi in njej je žrtvoval vse svoje sile. Njej in vzdrževanju budnega in vsega duha naroda je posvetil vse svoje obširno delo.

To delo obsega 28 knjig iz najrazličnejših polj literarnega udejstvovanja. Pesmi, romanov, povesti, črtic, dram, pravljic, potopisov in kritik. Toda njegovi največji uspehi so nedvomno v pesmih in romanih. Njegove veličastne junaške pesmi, zlasti ciklji kakor Epika pozabljenih, Himna bolgarskemu jeziku, Upeljevanje domovina, Pokopališče pri Slivnici itd. se odlikujejo ne samo po velikem domovinskem zanosu, temveč tudi po nedosegljivi lepoti, ter spadajo med viške bolgarske poezije sploh. Uvrščajo jih tudi med najlepše pesmi svetovne poezije. Skoda, da jih pri nas še nimamo v prevodu, kakor imamo tudi sicer malo bolgarskega pesništva. Tudi njegove ljudske povestice spadajo v svetovno veljavnost, zlasti pa njegov najboljši roman, pravo ogledalo bolgarskega naroda in trpljenja zadnja desetletja pred osvoboditvijo »Pod jarmom«, ki je preveden v vse največje evropske jezike. Slovenskega je pred leti izdala Ljudska knjigarna in Bevkovem prevodu ter zaslužni danes še posebno opozorilo ter branje. Iz njega vidimo, kaj so bili Turki bolgarskemu narodu in kakšen boj je bilo treba bojevati in koliko žrtev pretrpeti za dosego svobode. »Pod jarmom« je lahko danes naše najosobnejše čtivo.

Vazov se je rodil l. 1850. v Sopotu. Njegov oče je mladega Ivana določil za trgovski poklic. Zato ga je po končanih šolah v Plodivu poslal v Rumunijo, da bi se tam izpopolnil v trgovskih stvarih. Tu je prišel mladi Ivan v dotik z begunci, borci za osvoboditev Bolgarije izpod turške jarma, ter se je po zgledu obeh pesnikov ljuba Karavelova in Krista Boteva, revolucionarja, posvetil pesništvu. L. 1876. je izšla njegova prva pesniška zbirka »Zvestoba in prapor«, nato pa sledi zbirka »Trpljenje Bolgarije«. Po osvoboditvi Bolgarije l. 1878. se je Ivan Vazov vrnil domov v svojo domovino, kjer je potem še skoraj pol stoletja deloval in korist svoje domovine kot bard in predstavnik svojega naroda.

Umrl je leta 1921 v Sofiji v svoji skromni sobici. Tako je preživel tudi zadnje svetovno izdajo. Bil je čeden od vsega naroda, katerega je tako ljubil in mu služil z orožjem svoje lepe besede.

Te dni se je Bolgarija spominjala svojega velikega človeka in borca za lepšo bodočnost bolgarskega naroda. In z Bolgariji tudi zavezniški tisk.

Še ena edicija Glasbene Matice

Glasbena Matica ljubljanska je v skupnem zvezku izdala dve pesmi za bas solo in klavir. Sta to skladbi Emila Adamiča ter Slavka Osterca. Prvega je objavljeno »Darovanje neveste« s podnaslovom Belokranjska narodna, drugega »Jurij in belouška« na besedilo Radivoja Rehara. Osterčeva skladba je iz leta 1930., dočim je Adamičeva izšla obojestransko v V. letniku Pevca kot solističen vložek s spremljevanjem zbora pod naslovom »Svatoške pesmi« in je posvečena S. Kumarju.

Adamičevo delo ne predstavlja priredbe narodne pesmi, temveč je prosto po inspiraciji ljudskih pesmi samostojno zgrajena skladba, v kateri se očituje muzikalna značilnost belokranjskega okrožja. Skladatelj jo je komponiral na besedilo iz

Iz Goriške pokrajine

Prestolonaslednik v Gorici. Zadnji četrtlet zjutraj se je nepričakovano pripeljal v Gorico prestolonaslednik princ Humbert. Potoval je v strogem incognito, obdinstvo ga je pa spoznalo in radostno pozdravljalo. Na goriški postaji so se mu poklonili tudi zastopniki oblasti s podprefektom na čelu. V teku dneva je po svojih uradnih poslih obiskal več krajev v deželi, med drugim Bovec in Vipavo. Kjer so ga ljudje spoznali, so ga živahno aklamirali. Ko je popoldne zapuščal Gorico, se je pred južnim kolodvorom zbrala množica meščanov, zlasti mladine, ki mu je priredila burne ovacije.

Vodice dobe velik vojaški spomenik. V počastitev spomina junaškega generala kneza Mavricija Gonzage, ki je bil dvakrat odlikovan z zlato kolajno, bodo po nalogu načelnika vlade zgradili na vrhu Vodice močnega spomenika s kriptom, v kateri bodo shranjeni zemski ostanki generala Gonzage in njegovih tovarišev. Vodice so znane iz krvavih bojev ob Soči. Leže v gorskem grebenu, ki teče od Sv. gore nad levim bregom Soče proti severu, nekoliko niz Plavi.

Apostolski delegat za Albanijo v Gorici. V Gorici se je mudil msgr. Leone G. B. Nigris, nadškof filipiški in apostolski delegat za Albanijo. Pošetil je nadškofa Margottija in imel z njim daljši razgovor. Potem je nadaljeval svojo pot.

Obisk Sv. gore se je povečal. Obe nedelji po Malem šmarnu je obiskalo Sv. goro zelo mnogo romarjev. Tudi med tednom je več obiskovalcev kot običajno druga leta. Lepo, sončno vreme, ki se ga veselimo zadnjih 14 dni, ima pri tem poživljenju svetogorskega romanja precej zaslug. Drugi del tozadevnih zaslug odpade na žično železnico. Prav mnogo je pobožnih duš, ki so sedaj na stara leta vse vesele romale še enkrat k svetogorski Materi božji, ker jih je k svetišču dvignila vzpenjača. Tudi marsikateremu bolniku in pohabljenцу je dala vzpenjača možnost, da se je osebno zatekel k svetogorski Priprošnjici. Naj pri tem omenim še zanimiv pojav: v zadnjem času se je zelo dvignilo število furlanskih romarjev. Tudi pri tem ima najbrže dvigalo svoje zasluge. Naši Furlani, izraziti ravninci, mrzijo vsako pešhojo, za

hojo v hrib so pa kar nesposobni. Sedaj, ko se lahko pripeljejo skoraj naravnost do Mater božje, jim je romanje prikladnejše in vabljivejše. Nič čudnega zato, če se je spovedovanje furlanskih vernikov na Sv. gori zelo pomnožilo. V splošnem ima svetogorska vzpenjača sedaj zlate čase. Koliko oseb je prevozila ob Malem šmarnu, smo poročali. Takrat se je marsikomu pripetilo, da se je »vozilo« na Sv. goro par ur. Znan nam je slučaj, da je pobožna mati prišla h korijeri na Travniki ob sedmih zjutraj, ob dveh popoldne je pa vsa stlačena in zmečkana »srečno« prijadrala na vrh. Tudi v zadnjih nedeljah se je marsikomu pripetilo, da bi bil prišel prej na Sv. goro peš, kakor pa je prišel z železnico, ker se je moral na odhodni postaji drenjati eno uro in več, preden so ga potisnili v začarani vagonček. Bodi kakor koli: vzpenjača je Sv. goro poživila in smodernizirala. Nekdanje naporno, spokorno romanje je nadomestil udoben sprehod. Pravoverni romar ozlovoljen zagodnja: »To ni nobeno romanje!« ko vidi, kako železnica v nekaj minutah človeka varno prestavi iz doline na vrh. Mnogim je Sv. gora očarljiva razgledna točka ali pa prikladno izhodišče za prijetne nedeljske izlete. Nekaterniki izrabljajo vzpenjačo in Sv. goro morda celo v to, da prikrivajo svoja stranpota. Kljub vsemu temu pa ne smemo prezreti, da je moderno vozilo romanje na Sv. goro olajšalo in posplošilo in Marijino svetišče približalo nekim ljudskim plastem, katerim je bilo dozdaj tuje, nedostopno. Močno je učinkovalo na romarje, ko so pred dnevi prinesli pred čudodelno podobo romarja, ki ni mogel hoditi. Sedečega v svojem stolu je vzpenjača dvignila na hrib in na stolu so ga njegovi spremljevalci; spravili v cerkev, kjer je opravil svoje pobožnosti in iskal tolažbe v svoji bridkosti. Tak prizori zabrisuje strup, ki ga skuša hudobec priliti vsaki, tudi najplemenitejši napravi, vzpenjača je pa v bistvu samo tvegano podjetje, ki ima naravno tudi senčne strani.

Duhovne vaje. V dnevih od 15. do 19. sept. so bile v lki na Kvarneru duhovne vaje za duhovnike iz goriške, tržaške in reške škofije. Vodil jih je znani pisatelj in vzgojitelj dr. Stanko Cajncar. Udeležilo se jih je nad 70 duhovnikov.

Iz Hrvatske

Smrtna kazen za naviljalce cen in ljudi, ki si preko mere kopičijo življenjske potrebnike. Hrvatska vlada je pristojnost naglega sodišča in vseh potovalnih naglih sodišč razširila tudi na prestopke, ki jih zažreš ljudje z naviljanjem cen življenjskim potrebščinam ali s prekomernim kopičenjem živil. Pred naglo sodišče bodo prišli tudi vsi tisti, ki bi se pregrešili s kakšnim protisocialnim dejanjem. Tozadevna uredba kar navaja stanove, na katere je sedaj raztegnjena pristojnost naglih sodišč. To so trgovci, razni proizvajalci, mlinarji, peki, ki skrivajo žito ali moko, ali jo pa prodajajo pod roko, zatem osebe, ki bi ne izročile določene živine in bi s tem ovirale ljudsko prehrano, mesarji in prekajevalci, ki so poskrili svoje zaloge. Nadalje pride pred naglo sodišče vsakdo, ki bi skušal izvažati živila, kakor tudi osebe, ki bi skušale iznašati iz države zlato, srebro in druge dragocene kovine in druge obveznice bivše Jugoslavije. Prav tako bo prišel pred to sodišče vsakdo, kdor bi na kakršen koli način skušal slabiti nacionalno vrednost države ali ji pa delati kakke težave. Pred naglo sodišče bo prišel tudi tisti, ki bi poškodoval ali pa oviral gospodarske interese naroda, kakor tudi tisti, ki bi koga nagovarjali na izvršitev kaznivnega dejanja ali pa mu pri tem pomagali. Naredba je stopila dne 24. t. m. v veljavo. Smrtna kazen se izvrši s streljanjem.

Pravna pomoč med neodvisno državo Hrvatsko in Nemčijo. V Zagreb je dopotovala posebna delegacija nemškega pravosodnega ministrstva, ki

Strekljeve zbirke slovenskih narodnih pesmi. Ta samospev bo prav dobrodošel našim solistom.

Osterčeva »Jurij in belouška« je komponirana na humoristično besedilo. Skladatelj se je posrečilo na duhovit način glasbeno uteliniti humor, ki preveva vsebino Rehara pesmi. Osterč si je prav rad izbiral vsebinsko vedre tekste, ki so se najbolj prilagali njegovi naturi in jih je tudi najbolj mojestero znal preliti v po svoje glasbeno pojmovano stvariteljsko zasnovi. Tudi ta samospev kakor tudi klavirska dejavnost, ki na neki pristno naiven način spremlja potek pripovedovane dejanja, kaže moč in prepričevalnost Osterčeve stvariteljsnosti, kakršno poznamo zlasti iz njegovih mladinskih zborov. Spev poteka v pripovedovalnem slogu ter vsebuje skladba celo prosto recitacijo ob spremljavi klavirja, na drugem mestu zopet dolgo vezano frazo. S tem hoče skladatelj poudariti značilnost in važnost vsebinskega dogajanja. V tem smislu poteka tudi klavirska igra. Skladba nudi izvajalcu znatne izrazne možnosti, zahteva pa od njega zlasti premagovanja intonacijskih težkoč.

Obe pesmi predstavljata lep doprinos naši glasbeni literaturi in moramo Glasbeni Matici biti hvaležni, da ju je izdala.

se pogaja s predstavnikmi hrvatskega ministrstva za pravosodje za ureditev vseh vprašani, ki se nanašajo na medsebojno pravno pomoč v vseh civilnih in trgovsko pravnih zadevah.

Poštno, brzojavno in telefonsko centralo v Zagrebu še popravljajo. Pa zadnjem saboterskem počinu na poštno centralo v Zagrebu je hrvatska pošta uprava pričela takoj popravljati poškodovane naprave ter je že do sedaj vpostavila 600 telefonskih in brzojavnih zvez, ostalih 4000 bo pa v najkrajšem času.

Nič več črnih oblačil za padle sorodnike. »Hrvatski Domobran« se v svoji zadnji številki zavzema za to, da bi ljudje ne izkazovali svoje žalosti za umrli vojak s črno, ker je služba v vojski ponos in čast.

Državni odbor za begunce v Zagrebu. Zaradi ureditve vseh vprašani, ki so v zvezi z nastavitvijo in prehrano beguncev, ki so v zadnjem času prispeli v Zagreb iz Bosne, so v Zagrebu ustanovili poseben državni odbor, ki ga vodi minister za korporacije dr. Lovro Sušić. Odbor je zadnje dni poslal 1250 beguncev iz bihaškega okraja v zavod v Staro Gradisko.

Prireditve v gledališču za ustaške sirote. Zagrebško gledališče je imelo oni dan prireditve, katere čisti dobiček je bil določen za ustaške sirote. Prireditve je vrgla nad 51.000 kun.

Iz Srbije

Uredba o blokiranju ameriškega premoženja v Srbiji. Nemški vojaški poveljnik v Srbiji je izdal uredbo, s katero je blokiral vse ameriško premoženje na področju Srbije.

Uredba o tiskanju knjig in spisov v Srbiji. Po odredbi vojaškega poveljnika za Srbijo je vsako tiskanje knjig in ostalih tiskovin v Srbiji vezano na predhodno dovoljenje vojaškega poveljnika. Prošenje za podelitev dovoljenja za tiskanje knjig je treba poslati propagandnemu oddelku »Sc« pri vojaškem poveljniku. Prošnji je treba priložiti naslednje podatke: ime in stanovanje avtorja, člansko številko novinarskega društva, ime in stanovanje izdajatelja ter ime in stanovanje tiskarnarja. Cigani in judje ali pa osebe, ki so poročene z judinjjo ali ciganko, načelno ne smejo pisati propagandnih spisov in knjig in jih tudi ne smejo tiskati.

Prepoved nakupovanja drv na trgu vsem lesnim trgovcem. Kruševačka občina je prepovedala nakupovanje drv na trgu vsem lesnim trgovcem, industrijskim ter ostalim večjim obratom.

Senzarni hišnih prebivalcev v Kruševcu. Zaradi kontrole prebivalstva je okrajni načelnik izdal razpis, po katerem morajo imeti vse hiše v Kruševcu in v vsem okraju na vratih prabit seznam vseh ljudi, ki stanujejo v posameznih hišah.

Napredovanje Leskovca. Prebivalstvo Leskovca se je v zadnjem času precej povečalo. Po ljud-

EIAR - Radio Ljubljana

Schema della XVII lezione che verrà tenuta dal prof. dott. Stanko Leben venerdì il 26 settembre 1941 XIX, ore 19.00.

Tu natisnjeno besedilo je samo ključ za vse one, ki slede pouku italijanske po radiu. Italijanske ure so na sporedu ob ponedeljkih, sredah in petkih, vedno ob 19. uri zvečer.

LEZIONE DICIASSETTESIMA.

Bello, si... Ma non cammina.

Quando guardavano il bimbo, che essa portava sempre in collo, la gata sulla gata, sorridevano e dicevano: «Guarda bello! Che angelo! Guarda ee non sembra una rosa...», la mamma lo dondolava un poco, abbassava gli occhi, rispondeva: «Bello, si... Ma non cammina...» Ora lodavano meravigliati i suoi ricciolini biondi e leggeri come piumini d'oro, ora i suoi occhi celesti e illuminati, ora le labbrucce umide come un fiorellino carnosco. «Bello!» esclamavano, sorridevano alla madre, che ee lo teneva stretto contro la gata, qual suo tesoro tutto oro azzurro e rosa. Ma senza sorridere la mamma scuoteva il capo e a tutti rispondeva sempre con la stessa voce: «Non cammina...»

La mamma abitava in una di quelle immense case giallastre che sorgono sui prati, oltre il fiume, quasi in aperta campagna. Era una casa di poveri e di operai, con tanti piani e tante finestre, e così fitte e nere che, al solo pensiero della moltitudine che l'abitava, c'era da averne orrore. Quando rincasava era buio, e per le scale di quella casa nera brillava appena una fiammellina gialla di gas. Ma lei ne le il bambino avevano orrore di quel buio, e lo attraversavano senza fretta. Appunto perché la casa era immensa, la loro stanza era poco meno che un buco e dava sopra un ballatoio che correva tutto intorno al cortile. La mamma accendeva il lume e metteva a sedere il bambino sul ballatoio, nella luce che usciva dalla finestra aperta. Allora voci di donne e di ragazzi la salutavano dalle altre finestre illuminate e le dicevano:

«Buona sera, Schiavina!»

Poi chiamavano:

«Robino! Robi!»

Il bambino si guardava intorno tutto contento, e prendeva il suo cavalluccio di legno, e lo mostrava.

Li era il suo regno. Aveva il suo cavallino bianco senza gambe, la sua palla di cencio legata con uno spago alla ringhiera, il suo pulcinella con la testa sfondata, e tutti i suoi straccetti di carta e di cartone che gli servivano da balocchi. Così passava le ore, sempre allegro, in quello spazio largo un palmo; e quand'era così seduto, come quando era in collo alla mamma, sembrava un bambino come tutti gli altri, anzi un bambino straordinariamente bello, sano e contento.

(Secondo Umberto Fracchia).

Esercizio.

Traducete: Odhajal je zjutraj in se vračal zvečer. — Kupovali so na debelo in prodajali na drobno. — Bili smo trudni in zaspani (avere sonno). — Stregla je (servire) odjemalcem (avventore). — Imel je tri sinove; vsi trije so bili veliki zapravljevci (dissipatore). — Ziveli so v hudi revščini. Vsak mesec sem mu (gli) pisal, toda nikoli ni odgovoril. — Zmeraj ee mu je mudilo (avere fretta). — Dobro je igral (sonare) violino (il violino). — Ni rad (volentieri) plačeval v gotovini (a contanti). — Vso noč je snežilo (nevicare). — Bilo je lepo poletno jutro. — Kako ste preživljali (passare) večere? Brali smo časopise in kadili. — Bila je vsa iz sebe (fuori di sé). — In mi smo morali (dovere) nositi troške (supportare le spese). — Trepetal je (tremare) kakor list na vodi (come una foglia). — Zelo mnogo (moltissimo) smo delali; vstajali smo ob šestih in nikoli nismo šli spat pred (prima di) polnočjo (la mezzanotte). — Do smrti sem ee dolgočasil (annoiarsi a morte).

skem štetju, ki je bilo v mestu, so ugotovili, da je dobil Leskovca 2202 ura meščana.

Delovanje združnih organizacij v Srbiji. Obnovitveno delo v Srbiji sloni v znatni meri na združnih organizacijah, ki povsod zelo dobro uspevajo. Posebno mlekarke zadruge, ki izdelujejo najrazličnejše vrste sira. Mlekarke zadruge so posebno razvite v Timokli krajini.

Tudi posamezna mesta sodelujejo v obnovitveni akciji. Med drugimi srbskimi mesti, ki se pridno udeležujejo pri obnovitvi sedanje Srbije, je tudi Smederevska Palanka, ki je opravila pod streho in preskrbela 2000 beguncev iz raznih srbskih in drugih krajev bivše Jugoslavije.

Nova predstojništva mestne policije. Sedanja srbska uprava je izdala uredbo, s katero je ustanovila nove mestne policije v Valjevu, Leskovcu in Čačku.

Ukinjena uprava za pomorstvo. Ker sedanja Srbija nima več nobenega izhoda na morje, je srbska državna uprava tudi ukinila dosežano upravo za pomorstvo ter je ustanovila samo upravo za rečni promet.

»Jaz vaju povežem z zakonsko obljubo v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha« in ju pokropil z blagoslovljeno vodo.

Tako sta Maria Semprimi in Antonio Esposito postala mož in žena.

»Sprejmi, o Gospod, to sveto daritev iz Tvojih rok v slavo in čast Tvojega Imena.« sta molila strežnika, ko sta si zakonca izmenjala zakonska prstana.

Crno oblečeni zakristan je prinesel farno knjigo, v katero sta se vpisala kot novoporočenca najprej Antonio, nato Maria, za njima pa priči.

Duhovnik pri sveti maši je nadalje opravil sveto daritev, blagosloavljal in spreminjal kruh in vino v Telo in Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa, poplakoval sveto posodje ter se nato obrnil k Antoniju in Mariji s tradicijskim novoporočnim blagoslovom:

»Bog Abrahama, Bog Izaka in Bog Jakoba naj bo z vama in naj vaju napolni s svojim blagoslovom, da bi videla sinove vajinih sinov do tretjega in četrtega kolena. In da bi pozneje na koncu življenja dosegla večno blaženstvo. Amen.«

Duhovnik je končal sveto daritev in odšel od oltarja.

Zapele so orgle.

Vstala sta tudi Antonio Esposito in njegova žena Maria Esposito. Zagorele so vse luči po cerkvi, ko sta odhajala po preprogi od oltarja. Zenske so poljubljale Marijo, moški pa objemali Antonia ter ga trepljali po ramenih.

»I miei auguri« sem voščil srečo še jaz in iskreno stisnil roki Antoniju in Mariji.

Boguslav Kuesyáski:

28

RIM

Tukaj pred neko cerkvijo se je srečal mladi človek, ki gre z menoj, s svojim dekletom. Tu se bosta sedaj, da bosta lahko šla skupaj v dom in v življenje in doživela še nekaj sreče v dvoje, poročila tudi tista dva, katerima sem bil prva priča pjunega srečanja na Via Appia Antica, namreč Maria Semprimi in Antonio Esposito. Zato sta me povabila tudi sem za pričo.

»Korajza velja, Maria!« sem rekel in prijel Mario pod roko. Antonio Esposito jo je prijel od druge strani. Pokleknili smo pred oltarjem, kjer je gorelo šestnajst sveč.

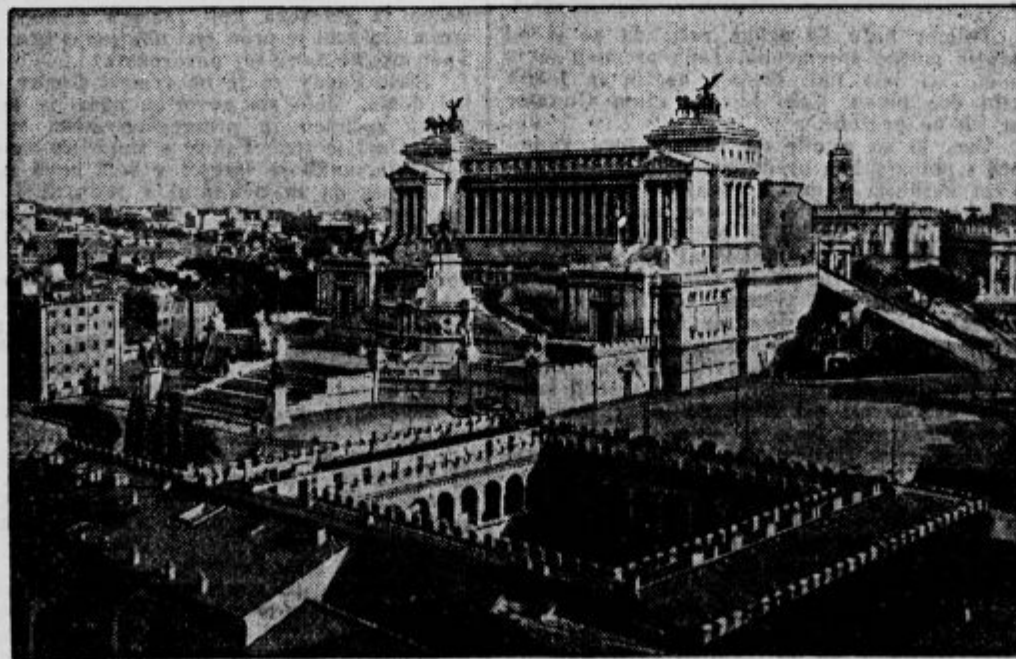
Zazvonilo je z majhnim zvončkom pri zakristijskih vratih. Znamenje za sveto mašo. Prikaže se duhovnik, pravkar posvečen, ter je ta maša ena prvih po novi maši. Tista dva dekca, ki sta pogrinjala preprogo za ženina in nevesto, gresta sedaj kot strežnika pred njim. Bela ovratnika imata na rdečih haljah. Duhovnik je pokleknil, šel po stopnicah navzgor, odprl knjigo, se vrnil in začel s križem: »V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.«

»In pristopil bom k oltarju božjemu, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost...«

Tako se je začela sveta maša.

Tedaj pa je prišel iz zakristije drug, star in siv mašnik v koreletnju ter se ustavil ob ženinu in nevesti, ki sta z dvignjeno glavo strmela vanj, jima govoril nekaj lepih, svetih besed in ju vprašal:

»Antonino, ali hočeš tu prisotno Mario vzeti za svojo pravo ženo?«

Rim: Spomenik Viktorja Emanuela II.

»Hočem.« je odgovoril Antonio.

Po njegovem jasnem odgovoru se je sivi duhovnik obrnil k nevesti:

»Maria, ali hočeš vzeti tu prisotnega Antonia za svojega moža?«

»Hočem.« je rekla Maria, toda zelo vznemirjeno.

Nato je visoki in sivi župnik vzel njuni dlani v svojo, ju položil eno v drugo, povezal ju s štolo in dejal:

Variano di paese in paese i costumi
e le consuetudini, ma uno solo è
in tutto il mondo l'aperitivo che
propizia l'ora del pranzo: il Bitter
Campari, stimolatore dell'appetito

DAVIDE CAMPARI & C. - Milano, Via Manzoni 19

**BITTER
CAMPARI**
l'aperitivo

Sege in običaji so v raznih krajih
različne, toda aperitiv, ki človeka
blagodejno pripravi na kosilo, je
na vsem svetu samo eden: Bitter
Campari, pospeševalec teka.

DAVIDE CAMPARI & C. - Milano, Via Manzoni 19

TORINO • 1835

CORA - CORA

l'aperitivo di gusto moderno.
Si prende con selz.

aperitiv modernega okusa.
Pije se s sodavico.

Lampade elettriche di tutti i
tipi e per qualsiasi applicazione,
prodotte nei grandissimi stabilimenti
di Alpieno (Torino), dotati di macchinario
modernissimo e di laboratori
sperimentali perfetti.

Rappresentanti esclusivi:
PHILIPS S.A.T.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

Vsakovrstne električne lampice,
za različne uporabe, proizvod
znanih, velikih tvornic v
Alpieno (Torino),
opremljenih z najmodernejšimi
stroji in z dovršenimi
eksperimentalnimi laboratoriji.

Zastopniki izključno:
PHILIPS S.A.T.
MILANO - VIA S. MARTINO, 20

Malioglasia

V malih oglaših velja pri iskanju službe vsaka beseda
L. 0,30, pri ženitovanjskih oglaših pa je beseda po L. 1,-,
pri vseh ostalih malih oglaših pa je beseda po L. 0,60.
Davek se računa posebej. — Male oglašje je treba
plačati takoj pri naročilu.

Kupimo

Kupujem
vse vrste cunj, šiviljake,
krojaške odrezke, vrede
po najvišjih cenah. Alojz
Grebenč, Vošnjakova ulica
št. 4, telefon 24-26.

Prodamo

Eleganten površnik
iz finega trench-sukna -
proda Hren, krojaški sa-
lon, Ljubljana, Prešernova
ulica 54-1.

Antične dragocenosti
preproga, slike itd. Vam
zanesljivo proda v komi-
sijski prodaji »Umetnost«.
Kolodvorska ulica št. 30,
Ljubljana.

Službe

Dobe:
Dekle

veščica kuhe, vajena vseh
gospodinskih del - išče
službo. Dobrodolna pisar-
na, Sv. Petra nasip 17,
priljublje.

U najem

Pod ugodnimi pogoji
se odda paviljon na vese-
ličnem prostoru za letoš-
njo velesejmsko priredil-
tev. Vprašati pri Central-
ni vinarni, Frankopanska
št. 11, Ljubljana.

Dal 15 al 30 settembre vengono emesse le nuove serie di

BUONI DEL TESORO NOVENNALI 5% A PREMI

Interessi e Premi esenti da ogni imposta presente e futura

PREZZO di emissione: L. 97,50 per ogni cento lire di capitale nominale, da versarsi sia in contanti che in cedole ammesse in sottoscrizione.
PREMI: ciascuna serie di L. 1 miliardo di Buoni concorre annualmente a n. 116 premi per un ammontare complessivo di L. 4.800.000 mediante estrazioni semestrali.

Le sottoscrizioni si ricevono presso tutte le Filiali dei seguenti Enti e Istituti che fanno parte del Consorzio di emissione, presieduto dalla Banca d'Italia:

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Popolare di Milano — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;

Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Cattolica del Veneto — Credito Commerciale, Milano — Banco Santo Spirito — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Belinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Varesino — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Tutte le altre Casse di Risparmio, Banche e Banchieri, e Banche Popolari, iscritte alle Federazioni di Categoria, nonché gli Agenti di Cambio partecipanti alla Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio.

Od 15. do 30. septembra bodo emitirane nove serije

9 LETNIH 5% ZAKLADNIH BONOV s PREMIAMI

Obresti in Premije so oproščene sleherne sedanje in bodoče davščine

EMISIJSKA CENA: lir 97,50 za vsakih 100 lir nominalne glavnice, plačljivo ali v gotovini ali s kuponi, dopuščenimi za vpis.

PREMIJE: Na vsako serijo 1 milijarde lir bonov odpade letno 116 premij v skupnem znesku 4.800.000 lir, ki se žrebajo vsakih 6 mesecev. Vpisovanje se lahko opravi pri vseh podružnicah naslednjih ustanov in zavodov, ki pripadajo emisijskemu konzorciju, pod vodstvom zavoda Banca d'Italia.

Cassa Depositi e Prestiti — Istituto Nazionale delle Assicurazioni — Istituto Nazionale Fascista della Previdenza Sociale — Istituto Nazionale Fascista per l'Assicurazione contro gli infortuni sul lavoro — Banca d'Italia — Banco di Napoli — Banco di Sicilia — Banca Nazionale del Lavoro — Istituto di S. Paolo di Torino — Monte dei Paschi di Siena — Federazione Nazionale Fascista delle Casse di Risparmio — Istituto di Credito per le Casse di Risparmio Italiane — Cassa di Risparmio delle Provincie Lombarde — Banca Commerciale Italiana — Credito Italiano — Banco di Roma — Federazione Nazionale Fascista delle Banche e Banchieri — Istituto Centrale delle Banche Popolari — Banca d'America e d'Italia — Banca Popolare Cooperativa Anonima di Novara — Banco Ambrosiano — Banca Popolare di Milano — Società Italiana per le Strade Ferrate Meridionali — Assicurazioni Generali di Trieste — Compagnia di Assicurazioni di Milano — Società Reale Mutua Assicurazioni Torino — Riunione Adriatica di Sicurtà — La Fondiaria Compagnia di Assicurazioni Firenze — Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio;

Banca Nazionale dell'Agricoltura — Banca Cattolica del Veneto — Credito Commerciale, Milano — Banco Santo Spirito — Banca Toscana — Banca Agricola Milanese — Banca Provinciale Lombarda — Banco di Chiavari e della Riviera Ligure — Banca Vonwiller — Credito Industriale, Venezia — Credito Romagnolo — Banca Lombarda di DD. & CC. — Banco S. Geminiano e S. Prospero — Banca di Legnano — Banca Unione, Milano — Banca Belinzaghi — Società Italiana di Credito, Milano — Banco Lariano — Credito Varesino — Credito Agrario Bresciano — Banca Agricola Commerciale, Reggio Emilia — Banca Piccolo Credito Bergamasco — Banca del Friuli — Banco S. Paolo, Brescia — Banca Gaudenzio Sella & C., Biella — Banca A. Grasso e Figlio, Torino — Banca Mobiliare Piemontese — Banca del Sud — Banca Piccolo Credito Savonese — Banca Cesare Ponti, Milano — Banca Privata Finanziaria, Milano — Banca Milanese di Credito — Banca Industriale Gallaratese — Banco Alto Milanese — Banca di Calabria;

Banca Mutua Popolare, Bergamo — Banca Popolare, Lecco — Banca Popolare, Luino — Banca Cooperativa Popolare, Padova — Banca Mutua Popolare, Verona — Banca Mutua Popolare Agricola, Lodi — Banca Agricola Popolare, Ragusa — Banca Popolare di Intra — Banca Popolare di Modena — Banca Popolare, Cremona — Banca Mutua Popolare Aretina — Banca Popolare, Sondrio — Banca Piccolo Credito Valtellinese — Banca Popolare Cooperativa, Ravenna — Banca Agricola Mantovana — Banca Popolare di Credito, Bologna — Banca Popolare, Vicenza — Consorzio Risp. e Prestiti per Commercio e Industria, Bolzano — Banca Popolare Pesarese.

Vse ostale hranilnice, banke, bančniki in ljudske posojilnice, ki so včlanjene v zvezi bančne kategorije, kakor tudi menjalnični agenti, ki so člani družbe »Compagnia Finanziaria degli Agenti di Cambio«.

Posedstva

Parcele

napročaj po zelo ugodni
ceni: v Šiški, Rožni do-
lini, na Kodoljevem, za
Bežigradom, ob Tyrševi
cesti in pri Sv. Križu. —
Poleg tega je napročaj
več hiš, vil, posestev in
gozdov. Pojasnila: Zajec
Andrej, realitetna pisar-
na, Tavčarjeva ulica 10,
telefon 35-64.

Živali

Plemenski prašiči
težki 50 do 70 kg, napro-
daj. Ivan Rus, Grosuplje.

Objave

Prostov. javna dražba
ca. 7 ha njiv, pri Veliki
Loki na Dolenjskem, bo
jutri, v nedeljo, ob treh
popoldne na licu mesta.

Razno

Monograme za robce
in perilo, gumb, gumb-
nice, entel, ažu, predstik
izvršimo takoj. Tamburir-
anje oblek, vezanje perila.

Matek & Mikeš
Ljubljana, Frankopanska ulica
nasproti hotela Union

Globoko užaloščena naznanjava, da nas je za vedno

zapustila naša predraga mati, gospa

MARIJA FANTINI

Pogreb nepozabne nam pokojnice bo v soboto, 27. t. m.
ob 3 popoldne v žal iz kapele sv. Marije k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 25. septembra 1941.

Globoko žalujoci: sin Edvard in hčerka Elvira
ter ostalo sorodstvo.

ZAHTEVAJTE POVSOD »SLOVENCA«

Dolarske hijene

Palmer hoče še nekaj reči: da se je od
zadnjic močno spremenila. Toda premislil se in
zadnjič ima tudi drugih, hujših in težjih
skrbí čez glavo. Celo bližina Ellen Counter
mu jih ne prežene.

Ure, ki so minile od včerajšnjega razgo-
vora s policijskimi uradniki, so bile za Pal-
merja najhujši trenutki, od kar se je zaletel v
to noro zgodbo. Cele pol ure potem, ko sta
odšla uradnika, je bil še prepričan, da ga je
Gizela Morton že razkrinkala. Prav toliko časa
je bil tudi odločen, da bo Gizeli vse povedal.
Toda tedaj je podzvestna Gizela kretnja
dokazala Grillo, da sicer ne razume njegove
spremembe, da pa nikakor ne dvomi o tem,
kdo je. Prav to pa je prevrglo njegov sklep,
da bo vse povedal. Razgovor ga je zmučil tako,
da je kar užival pri misli, da je za trenutek
zopet na varnem. Nato so sedeli nekaj ur vsi
skupaj. Gizela, Harley Morton, on in nekateri
znanci, ki jih je Morton sklical po telefonu.
Družba je govorila o vsem mogočem, na vrsto
sta prišla tudi stari Rackley in Franck Palmer.
On sam se je čim bolj izogibal pogovoru. Nato
pa se je hitro izmazel ter se izgovarjal na
utrujenost.

Dolgih nočnih ur pa ni mogel porabiti za
počitek. Vsa noč je bila posvečena njegovi ma-
ski — Grillo. Tako bo teklo njegovo življenje
tudi jutri, pojutrišnjem in naprej, dokler ne
bo te nore zgodbe kakor koli konec. Vsaka mi-
nuta, vsaka sekunda njegovega življenja mora
biti sedaj posvečena temu fantomu, ki se mu

je sam zapisal. Tako niha sem in tja, ni niti
Franck Palmer, Grillo pa ne more biti.

Prav ta zavest razjeda Palmerja. Negoto-
vost, ki se ga polasča vedno, mu slabi potrebno
samozavest pri odločitvah. Zaveda se, da bo
nekoč iz katerega koli razloga nastopila ne-
sreča. On sam je proti igri naključja brez moči.
Tudi uiti ne more te nevarnosti.

Stric Paddy ga je ob vrnitvi domov še ča-
kal doma. Malo sta govorila, nato pa je stric
Paddy začuden in presenečen odšel v svojo
sobo. Davi je stric Paddy s stopnišča opazoval
Palmerja, kako je sprejel v veži novo tajnico.
Stric čuti, da tu nekaj ni v redu. Kaj pa je
prav za prav navzkriž v tej stvari, sam ne ve.

Pri kosilu sedita skupaj Palmer in stric
Paddy. Palmer večinoma molči, nazadnje pa
nenadoma vpraša, koliko časa potrebuje par-
nik, da pripluje iz New Yorka v Melbourne v
Avstralijo. Stric Paddy malo pomišlja in pravi:
»Tako približno dvainvajset dni. Zakaj pa
vprašaš?«

»Ah, samo tako... Po tem takem bo minilo
še devetnajst dni, preden bo »Vineta« v Mel-
bourne!«

»Toliko pa že šel! Stric Paddy položi nož
in vilice na mizo ter se zagleda v molčečega
Palmerja. Končno se skloni čez mizo. Njegov
pogled išče Palmerjeve oči. »Čuj, povej mi, ali
mi še kaj zaupaš?«

»Seveda, stric Paddy!«
»Potem mi pa napravi uslugo in mi vendar
že povej, kaj te mori? Kar spovej se, Jonny.«
»Z očetovsko ljubeznivostjo mu prigojarija.
»Spomni se, kako si me napravil dugekrat,
Jonny! Ali še veš, kolikokrat si prišel k meni,
ko si imel slabo vest, pa si mi povedal vse
norčije, ki si jih zagrešil... In stari stric Paddy
ti je vedno pomagal iz zagate.«

»Da, da, res marsikdaj!« se smehlja za-
mišljeni Palmer.

»Zakaj ne bi storil tudi sedaj tako!« ga
vzpodbuja stric.

Palmer dvigne glavo. Njuna pogleda se
srečata za trenutek in stric Paddy čuti zopet,
kako se mu v nečaku upira nekaj tujega, kar
on ne pozna. Prav to odklanja tudi dobroto, s
katero mu prihaja nasproti.

»Nisi več tisti Jonny, kakor nekdanje!« pravi
zamišljeno in skoraj sam sebi. Ker Palmer
molči, nadaljuje: »Prav nič več, Jonny! Samo
včasih, prav ob redkih trenutkih se pokaže še
stari Jonny...«

»Kdaj pa?« sprašuje radovedni Palmer.
Stric Paddy ga očitaško pogleda: »Vedno, ka-
dar govoriš z Ellen Counter, ali kadar tudi
samo nanjo misliš, Jonny! Toliko sem te že
pogruntal!«

S silovito kretnjo odklanja to ugotovitev
Palmer. Vendar ne more preprečiti, da ne bi
zardel. »Neumnost, strček!« Na vsak način
mora preprečiti, da bi stric Paddy odkril tudi
to skrivnost. Toda zastoj se otepa. Njegove
besede so sicer silovite, toda manjka jim —
prepričljivosti. Tudi njegov pogled je ob nje-
govih zagotovilih tako nejasen.

»Mene pa ne boš potegnil, Jonny... Prav
kar se tiče tega vprašanja, gotovo ne. Samo
nečesa ne razumem. Zakaj je potem zopet pri-
šla na vrsto Gizela, povej mi vendar...« Jezen
ga prekine Palmer.

»Zakaj, zakaj in zopet zakaj!« Hitro skloni
glavo, da ne bi stric mogel razbrati z njegovega
obraza, kako mu je zoprno to priznanje: »Saj bi
bilo sicer vse izgubljeno!«